

SLOVENE C

Štev. 104. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 7. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelej in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrletno 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrletno 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petlitrata (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondetrata 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Puhla repa.

Doslej se je pri nas liberalci najboljše spoznal vedno na tem, da je »inteligentna«, to je, da se ne more ničesa več naučiti, ker že vse ve. Liberalni Dalai Lama je to lastnost povzdignil za odlikujoči znak svoje stranke. Kakor on nima več volje niti upanja, da bi se še česa naučil, tako zahteva od svojih pristašev, da morajo biti zvesti strankarski zastavi tudi v tej poglavni točki.

A skrito gorje se je pokazalo v vrstah častivcev Dalai Lame. Nekateri so segli s svojim političnim razumom za nekaj pedi dalje, nego je dovoljeno po strankarskih statutih, in so začeli boječe čitati Dalai Lami, da je krivično in nes pametno njegovo stališče protislovenskemu delavstvu. Krivično je, ker pomaga tlačiti in uničevati naše delavsko ljudstvo in ker služi tujcu kot politični plačanec, in nes pametno je, ker se bo to izdajstvo maščevalo nad celo družbo liberalnih Dalai Lamičev.

A na izpregovoril, on govori, kakor govore Dalai Lame. Izdal je na novo ukaz, da se nobeden liberalci več ne sme učiti socialnih stvari, ker to je neodpušljiv strankarski greh. Kdor se kaj uči, ta je — »klerikalec«. Ubijte ga! Dalai Lama piše:

Ob priliki stavke na Javorniku se je vsipala na naš list prava toča nevolje, jeze, psovanja in tistega »od zgoraj gledanja«, kojega smo navajeni, in sicer pri vsaki priliki, kadar je naša klerikalna stranka nastavila mreže svojega navideznega človekoljubja ter je v te mreže vjela tudi nekaj človekoljubov, kateri imajo svoj domicil v naših vrstah. Ti v klerikalno mrežo vjeti možakarji pa imajo potem prvo besedo — proti nam! Seve, brezuspešno, ker kaj takega odletava od nas kakor grab, če ga vržeš na jekleno ploščo! Ali drugače tudi biti ne more! Nekaj stalnih principov mora imeti vsaka politična stranka; ti principi ji morajo biti zvezde-vođnice; teh principov ne sme danes moliti, jutri pa zopet zatajiti. Priznamo

pa takoj, da časih ni lahko ravnati se po teh načelih, in da se pri tem, ako se ravnamo po njih, prav lahko pripeti, da trpimo na svoji popularnosti po shodnicah in pri pivskih mizah!

Lažje in pripravnejše je pač sledeče: Ako se človek, ki je dobro prespal dolgo noč, napije rumene kave, ako se pri kosilu, ko se je prijetno sprehajal dopoldne, naje rumene pečenke, potem je zelo pripravno, zapaliti si cigaro, vzeti v roke »arbeiterico« ter se čutiti rdečega socialca. Prijetnost povikuje še tista sladka samoravest, nekako ponosno samoobčudovanje: češ, vsega imaš dosti, vsak dan ti je sklada polna, a vzlic temu si tak junak, da nisi zadovoljen s sedanjostjo in da živiš in goriš za rdečo bodočnost! Samoobčudovanje je pa tem ceneje, ker se gre pravzaprav le za teorijo, in če se ne motimo, je bil sam Bebel, ki se je na nekem shodu prav strastno otresal taci »teoretikov«. Tudi v naši stranki jih je nekaj, ki vsako uro koketujejo z delavstvom, ki pri vsaki priliki svojo ljubezen do delavcev na mizo pokladajo, ki delavca neprestano na jeziku nosijo! Po mnenju teh »teoretikov« ima delavec vsikdar prav, in vsak štrajk, naj je še tako iz trte izvit, jim je opravičen. Pri tem mnenju pa v govoru stoji »teoretiki« ne ostajajo, zahtevajo temveč, da mora njihovo mnenje postati, če že ne mnenje celega sveta, pa vsaj mnenje — našega lista. Ravno proti temu moramo prav glasno ugovarjati!

Predvsem je zanimivo, da Dalai Lama, govoreč o visokih socialnih problemih, takoj misli na prijetna čuvstva, ki jih ima rejen, masten človek, kadar se je najedel rumene pečenke, popil rumeno kavo in si prižgal smodko. Istinito: liberalno razpoloženje! In v tem razpoloženju slovenski liberalci globoko zaničuje revnega kočarja, ki si tega ne more privoščiti; globoko zaničuje delavca, ki takrat že zopet vihti kladivo, ko začenja rejni liberalci ravnokar svoje popoldansko spančkanje. In Dalai Lama svari v tem liberalnem razpoloženju ne le pred socialnim delom, ne, njegovi pristaši, ko so se najedli in napili, niti misliti ne smejo nič »rdečega« in nič »črnega«. Samo ru-

mena barva je dovoljena, kajti rumene so pečenke. To je Dalai Lamova najljubša barva, to je barva liberalnega praporja!

In v tem razpoloženju je Dalai Lama prišel do zanimive iznajdbe: Našel je, da ima liberalna stranka tudi še neke principe. Res, poleg pečenke in kave ima tudi še principe. Evo, njegov princip je: Držimo vsikdar z najmočnejšim proti revežu!

Dalai Lama govori:

Enkrat za vselej bodi povedano, da minismo kako delavsko glasilo, pa čepa hočemo biti glasilo tistih slojev, ki tvorijo dandanes narodno napredno stranko. Ti sloji prebivajo v mestih, ali so pa navadno boljši posestniki na deželi. Dasiravno marsikaterega v naših vrstah mrzlica stresa, če čuje besedo »kapitalist«, je vendar istina, da se v naši stranki nahajajo po večini elementi, ki imajo v roki nekaj tiste ponižne pesti, kolikor jo je še v Slovincih, nekaj tistega neznanega kapitala, kar ga je še med nami.

To je Dalai Lama slovesno razglasil v »Slovenskem Narodu« dne 4. maja l. 1904.

Zdaj torej veste, vi »človekoljubi, ki imate še svoj domicil v liberalni stranki!« Zdaj tudi veš, ti ubogo slovensko ljudstvo, kaj imaš pričakovati od liberalcev! Kdor je revež, ni naš! To je tisti princip, ki ga prorokuje liberalni Dalai Lama.

Mi to beležimo in dajemo na znanje stotisočem, ki v potu svojega obraza delajo, da si prislužijo trdo skorjo kruha!

A »človekoljubom, ki imajo še svoj domicil v liberalni stranki«, naznanjamo, da pride dan, ko bo Dalai Lama žel sadove svoje modrosti. Pred stoletji so voditelja slovenskih trpinov na trgu sv. Marka v Zagrebu posadili na razbeljen prestol. In dali so Matiji Gubcu na glavo razbeljeno krono, češ: Tu imaš krono, kmečki kralj!

Tudi mi bomo kronali Dalai Lama. Pred ljubljanskim rotovžem bo stal prestol

iz nemškega hrasta, in pred njim miza z rumeno pečenko. Tje bomo posadili Dalai Lama. V desno roko mu bomo dali žezlo oblasti: Dežmanove grablje. V levo mu bomo dali znamenje značaja: Mošnjo s tridesetimi srebrniki. Na glavo mu bomo postavili krono njegove modrosti — puhlo repo.

In črne množice trpečega ljudstva bodo šumele po ulicah ter klicale: Levkup, levkup, uboga gmajna!

Štrajk na Javorniku in na Jesenicah

od 15. do 28. aprila 1904.

Kar sta ravnatelja Luckmann in Trapen pod »Eingesendet« v »Laibacherici« od 2. maja 1904 razglasila svetu o štrajku na Javorniku in Savi, raztrosila sta med delavce na posebnih listih v nemškem in slovenskem jeziku.

Predrzen pa je Luckmann, da si kaj takega upa. Ne moremo drugače misliti, kakor da sedaj igra »Va banque«. Neki napačen ponos mu ne pusti, da bi javnost mislila, da je štrajk za delavce imel kaj uspeha, da je on dal kakšne koncesije in da si pred svetom ohrani »čast« neupogljivega moža, ki je prepisan o pravičnosti svoje stvari, in da raje življenje, kot da bi s koncesijami priznal »zlobni« štrajk za pravičen, zato sedaj tako zavito poroča o začetku, vršetku in koncu štrajka.

Koj v začetku trdita gospoda ravnatelja, da sta od meseca marca pa do 15. aprila dva tuja agitatorja krščanske socialne stranke izkušala naščuvati delavce na Javorniku in Savi zoper družbo in nemški kapital. To je prva neresnica. Katera dva agitatorja sta to bila? Kako jima je ime? Katere delavce sta ščuvala, in kje? Če sta od marca do 15. aprila ščuvala, nista mogla čisto skrita ostati. Torej na dan z imeni!

»Po izplačilu dne 15. aprila se je nezadovoljanost na Javorniku že pri ponočni šibti zaznala«. Res je, a zakaj molčita, gospoda, da se je taka nezadovoljanost po vsakem izplačilu kazala že od

LISTEK.

Pismo iz Rusije.

Petrograd, meseca maja.

Zemstvo.

Po velikih reformah »carja-osvoboditelja« Aleksandra II. je dobila Rusija neke vrste deželno avtonomijo; posamezne provincije imajo svoja zemstva, ki so nekoliko podobna našim deželnim zborom, a imajo veliko manj oblasti. Vsi dobromisleči in domoljubni Rusi se z veliko ljubeznijo oklepajo zemstva in od razširjenja oblasti in delokroga zemstva pričakujejo lepših časov za Rusijo. Po zemstvu naj bi se omejila vsemogočnost in svojevoljnost birokracije, da bi mogel tudi narod imeti nekoliko vpliva na politično življenje. Tako bi zemstvo tvorilo prehod k ustavnemu političnemu življenju.

V Rusiji se že dolgo poudarja potreba decentralizacije. Lani je sam skrajno konservativni knez Meščersky v svojem »Graždaniu« pisal, kako je pretirana centralizacija škodljiva za Rusijo; Meščersky se je

osebno prepričal, kako je Aleksandra III. trlo breme centralizma in mu jemalo najlepše duševne sile, da ni mogel uresničiti svojih dobrih namenov. Notranji minister Pleve se je energično lotil tega vprašanja. Carjev manifest (26. febr. 1903) je vse navdal z novimi nadami. Toda Pleve je nameraval vse kaj drugega, kakor so pa pričakovali optimisti. Pleve bi rad tako decentraliziral Rusijo, da bi pomnožil oblast guvernerjev, zraven pa zmanjšal vpliv zemstva; tako bi bila Rusija še bolj neusmiljeno izročena svojevoljnosti birokracije. Zato se Rusi pač veselo, da Pleve tega vprašanja ni rešil in da je njegovo stališče omajano. Zato še ne obupujejo nad zemstvom, ampak rajši zahtevajo razširjenja volilne pravice v zemstvu. Zahteva pa razširjenju politične svobode in razširjenju politične avtonomije nikoli ne bode utihnila.

Ekonomski položaj Rusije odločno zahteva razširjenja politične avtonomije. Premogočna in vse vladujoča birokracija v narodu izpodkopuje moralno silo, samozavest, veselje do dela, podjetnost in zavira razvoj duševnih sil. Zato že sam državljanski življenski instinkt zahteva razširjenja političke

avtonomije. Boda in nevednost ljudstva s toliko silo zahteva razširjenja osebne svobode, da se temu ne bode mogoče dolgo ustavljati. Razmere so tako resne, da se stvar ne dá več odlašati. Kolikor dalje se bo odlašalo z notranji reformami, toliko bolj bo pešala moč Rusije in toliko težje bo nosila breme, katero ji nalaga njena mogočna zunanja politika. To vedno jasnejše uvidevajo vsi; zato smejo pričakovati velikih izprememb v Rusiji.

Neki Vronsky je v S. P. Vedomostih lani v več člankih dokazoval, da je od zemstva odvisna moč ruske države. Svoj prvi članek je končal s temi besedami: »Z ene strani se množi in teži ljudi množina nujnega dela, ki zaman čaka bodrih delavskih rok, z druge pa raste društvena, narodna sila in se bolesto premetuje in išče primernege dela in izhoda. In tako stoji delo brez delavcev in propadajo delavci brez dela! Treba bi bilo samo gotova dela izročiti gotovim rokam. In dokler ta preprosti akt državniške močrosti ne bode izvršen, se bode množila narodna beda in ginile društvene sile. Sile, ki niso razumno uporabljene, razdružujejo družabni organizem in iz-

zivajo ra zunaj grozne znake bolestonega stanja. Vsa ta družabna patologija Gorkija, Andrejeva i. dr. in še mnogo drugega glasno vpije o bedi brezdelja in ginjenju človeške sile. Dajte v roke zdravo delo, in zdrave sile društva se prerode in zrastejo!«

Središče Rusije.

Z največjim strahom navdaja vse domoljubne Ruse pogled v centralne gubernije Rusije. V središču Rusija ogromno nazaduje. Boda, nevednost, moralni in ekonomski propad napreduje z groznimi koraki. Prebivalstvo in napredek se množi le bolj na periferiji; središče Rusije in jedro ruskega naroda pa v vsakem oziru zaostaja in propada.

Ruska vlada je zato sestavila posebno »komisijo o centru«, ki naj bi pripravljala potrebne reforme v prospet kmečkoga stanu v središčnih ruskih pokrajinah. Vlada je tej komisiji skrbno naročala, da se mora izogibati vseh političskih vprašanj. Toda komisija je morala že za podlago svojih obravnav izbrati vprašanja, ki vsaj ministru Pleveju niso ljuba. Komisija se je postavila na stališče, da le »izobrazba, po-

novoga leta sem? Delavci so že večkrat prej svojo nezadovoljnost naravnost naznanili svojim predstojnikom, pa so slišali le same obljube, da bodo več zaslužili. Pa niso! In tako je 16. aprila izbruhnila stavka kot naraven pojav silobrana. Delavci si v svoji razburjenosti niso vedeli pomagati drugače, kakor da so začeli stavko.

»Ravnatelj Luckmann je delavcem razložil nedostojnost in nepostavnost njihovega postopanja, osobito, ker so nenadoma ostavili delo, ne da bi bili poprej izrazili kakršnokoli željo, dasiravno so po službenem redu obvezani na 14dnevno odpoved.« Zelje za zboljšanje plač so delavci izrazili že večkrat, a res niso 14 dni prej napovedali stavke, toda, gospoda, pomislita, da so se delavci ustavili sili, bili so le v silobranu in v silobranu človek ne izbira šele orožja in zagrabí sovražnika, kjer more. Tovarna je prva prelomila pogodbo ali storila »Kontraktbruch«, ker je brez pravičnega vzroka zmanjšala delavcem plačo. Več delavcev, ki so prej na Savi delali, je tovarna po novem letu prestavila na Javornik, in ne da bi se bili kaj pregrešili, bili so od 20 do 50 kron na mesec manj plačani, nego prej, čeravno so morali na Javorniku več trpeti. Torej, gospoda, nikar ne vpijte o »Kontraktbruch«. Sicer pa je tovarna prej že sama odpustila večkrat delavce brez odpovedi.

»Okoliščina, da so delavci v valjavnica na Savi več zaslužili, kakor oni na Javorniku, pa izvira edino iz tega, ker so izurjeni delavci na Savi v mesecu marcu veliko več izgotovili, kakor pa manj izurjeni delavci na Javorniku, ki vrhutega delajo še pri novih valjavnica, ki še vedno potrebujejo izboljševanja.«

Tako? Ali niso isti delavci, ki so prej na Savi delali, bili prestavljeni na Javornik in toliko manj zaslužili na Javorniku, kot prej na Savi, ne le marca, ampak tudi februarja in januarja? Zakaj so postali na enkrat manj izurjeni? In če so obratne razmere na Javorniku slabše, če nove valjavnice vedno še potrebujejo izboljševanja, ali naj zato delavci trpé? Ali je to pravično?

»Družba gotovo nima namena, staviti delavcev na Javorniku slabše, kakor one na Savi,« pravi spomenica.

Res pa je, da jih je stavila slabše. »Ko bodo delavci na Javorniku privajeni novim valjavnica, bodo časih imeli tudi boljši zaslužek, kakor delavci na Savi.«

To je pa že zopet tista toležba: »bodo, bodo«. Koliko bodo delavci zaslužili v negotovi prihodnosti, za to ne vprašajo, oni le vedo, da sedaj slabo zaslužijo in zato ne morejo shajati, pa zahtevajo sedaj zboljšanje plače. Luckmann jih je že dolgo tolažil, da bodo boljše zaslužili, pa so v resnici mesec za mesecem slabše.

Glede pogovora z gg. župnikoma belskim in jeseniškim pa opozarjamo na njun dopis od četrtka. Točno in določno jima je g. Luckmann zagotovil pod častno besedo, da bo koncem maja plače tako uredil, da v enakih kategorijah na Javorniku ne bodo zaslužili nič manj kakor na Savi, četudi bi vsled novih, neuglajenih strojev nekaj časa po manj izgotovili. V svojem

razglasu pa to hoče popolnoma utajiti. — »Dosegli pa delavci niso nič«, trdi.

Ko so delavci to brali, postali so silno razburjeni, in rekli, če je pa res tako, če sta nas župnika nalagala, da je Luckmann obljubil tako zboljšanje, kakor sta pravila, in nas tako pripravila, da smo z delom zopet začeli, nas polovica ne pojde več v cerkev.

Torej, g. Luckmann, častno svojo besedo hočete snesti? Zakaj v svojem razglasu omenjate samo župnika? Zakaj nič ne omenjate, da je tudi gospod okrajni glavar Detela posredoval? Štirikrat je bil pri Vas v ti zadevi. On je tudi osramočen vsled Vašega razglaš, tudinjemu jemljete ugled pred ljudstvom. Zakaj v navzočnosti več kot 2000 ljudi je razglasil isto, kar sta gg. žup. rekla, da ste nam reč tudi njemu zgotovili, da bodo delavci na Javorniku v enakih kategorijah s savskimi enako plačani. Se več, on je celo razglasil, da ste obljubili tudi delavkam sčasoma izboljšati plače, in je dal svojo besedo, da bo na to deloval, da se res zgodi.

G. Luckmann, Vi igrate »Va banque!« Do konca maja bomo čakali, — potem bomo zopet govorili.

Iz slovanskega sveta.

sl Židovstvo v Bukovini. Navadno se govori in piše o velikem vpivu židov v Galicijo; ali v sedanjem času je njih »obljubljena« dežela postala Bukovina. — V odvetniški zbornici so sami židje, od zdravnikov so tri četrtine židov. V državnih uradih sedi že tudi veliko židov. Večkrat se zgodi, da je pri sodnijski obravnavi predsednik žid, oba svetovalca sta žida, avskultant je žid, oba odvetnika sta žida in vsi le-ti židovi sedijo kristijana. Vseučilišče v Černovicah ima 65% židovskih dijakov. Vse gimnazije imajo več nego 50% židov. V Carnovicah je namestnik župana žid, dve tretjini mestnih svetovalcev so židje. V mestu Viznica je cel magistrat židovski, istotako v Sadagosi; v Račaci je župan žid. Samo po sebi se razume, da so vsi časniki v židovskih rokah. Sedaj židje zaporedoma kupujejo gozde; vse žage so v njihovih rokah. Kdo ima v rokah gostilnice in štacune, ni treba omenjati.

sl Zakaj Nemci protestirajo proti imenovanju dr. Bauera nadškofom olomuškim? Nemski zastopi moravskih mest nadaljujejo v akciji zoper škofa dr. Bauera, sedaj nadškofa olomuškega. Značilno je, da je ta akcija izšla od onih nemških strank, ki nimajo s katoličanstvom nič skupnega. In zakaj se pravzaprav le-ti »extra« Nemci tako jeze na škofa Bauera? Vzrok je čisto priprost; pred 12. leti jim je namreč povedal resnico v obraz. Prišel je takrat na vizitacijo v Ivančice, izpraševal je v šulverajnski šoli otroke iz krščanskega nauka in otroci so znali prav malo ali pa čisto nič. Škof je hitro spoznal pravi vzrok; zato je pozval otroke, da bi molili očenaš, kakor ga znajo. In glej, otroci so to molitev izvrstno molili v češkem jeziku. Pe tem, za navzočo nemške matadore mučnem prizoru, nagovoril je škof Bauer navzoče občinstvo tako le: »Velecenjeni gospodje in gospe! Že deset let sem škof; tekom teh let sem obiskal že več sto šol ali takšne šole, kakršna je ta, nisem še našel. Mislim sem, da »Schulverein« vzdržuje šole samo za nemške otroke, sedaj pa vidim, da to ni res. Češki otroci so prisiljeni obiskovati le to šolo. Vi, ubogi otroci, ne morete za to! Kako težko se učite v tu-

vžnih gospodarskih vprašanj naj se vselej k ministrskemu posvetovanju pokličejo tudi zastopniki izbrani od zemstev, ki bodo res zastopali narod in razumeli potrebe narodnega gospodarstva. Dosedaj je ruska vlada navadno sama izbirala take zastopnike. Komisija se je tako morala dotikati Plevaju jako neljubih vprašanj.

Tako birokratska vlada in mogočni minister Pleve od vseh strani sliši odločen klic po razširjenju politične avtonomije in osebne svobode kot glavnemu pogoju za pravi napredek in za izboljšanje gmotnega položaja. Kako dolgo se bode avtokratski minister Pleve ustavljal temu klicu? Najbrže bo pri svojih avtokratskih načelih vztrajal, dokler se ne bode popolnoma omajalo njegovo stališče.

Rusija ima velikanske zaklade naravnega bogastva, a to bogastvo more izkoptati, izrabiti in oživiti le delaven narod s primerno svobodo. Ako vlada tega ne bode upoštevala, potem Rusijo kljub ugodnostim, katere ima od prirode in od geografskega položaja, lahko zadene grozen ekonomski polom. Da se temu izogne, mora se Rusija v svoji notranjosti prenoviti in urediti; da se pa primerno uredi in v svojem središču okrepi, potrebuje miru in ga tudi želi.

jem jeziku, najbolje vem jaz sam. Sam sin nemškega očeta in češke matere in bil sem tako nesrečen, da sem moral obiskovati nemško šolo. Imel sem dobro glavo in vendar, kako grozno sem se moral truditi, da bi napravil izpit za nemško gimnazijo! Vem, da zavolj teh le besed me bodo napadali vsi nemški časniki, ali moram to pretrpeti. Zakaj bil bi kakor mutast pes, ako bi v tem pogledu molčal.« To je pravi vzrok nemško nacionalne jeze.

sl Kako se godi Nemcem v tujini, o tem pričajo sledenci podatki, katere prinaša češki »Hlas Národa« iz knjige »Handbuch des Deutschtums im Auslande«. Na Rumunskem je 50.000 Nemcev, ki imajo 34 nemških šol. Na Laškem je tudi 50.000 Nemcev, ki imajo 14 nemških šol. Na Francoskem je kakih 100.000 Nemcev, imajo 2 nemški šoli v Parizu in 2 nemški šoli v Marseillu. Na Turškem je 15.000 Nemcev in imajo: v Carigradu 4 nemške šole in drugje 8, torej 12 nemških šol. Na Španjskem, kjer živi 3000 in na Portugalskem, kjer je okoli 1000 Nemcev, imajo v vsaki deželi 4 nemške šole. V Afriki je za 100.000 Nemcev 43 nemških šol. V Avstraliji je za 100.000 nemških prebivalcev 70 nemških šol. — Tako se torej ustreza kulturnim potrebam Nemcev v tujini. Zato Nemci prezirajo, kjer so v večini ip kjer imajo le količkaj oblasti, brezobzirno vse potrebe in zahteve slovanskih manjšin.

sl Iz življenja ruske vasi ob času vojske. Ruski »Čerkovnyj večnik« v 14. številki piše: Iz vasi prihajajo cele množice poročil, katera dokazujejo, kako v resnici globoko in iskreno ljubezen goji pristo rusko ljudstvo do domovine. V neki vasi po božji službi, ko je duhovnik izšel iz cerkve, pristopil je k njemu 60 letni starček in ves ginjen s solzami v očeh rekel duhovniku: »Batjuška, naznani carju batjuški, da sem pripravljen iti v vojsko; naj car vzame tudi moje sinove; imam štiri in vse hočem dati v carjevo službo! Prosto ljudstvo tudi žrtvuje v korist vojske vse, kar ima. V neki vasi je 75-letna starica - zakotnica prišla kas prta prihranjenega za svoj pogreb in rekla: »Vzemi, batjuška, — tam ga potrebujejo; po moji smrti že kdo pokrije moje telo.«

Štajerske novice.

š Letuški most. Nekdo je napačno poročal, da je letuški most v šoštanjanskem okraju in bo blagoslovljen dne 1. majnika. Letuški most je v vranskem okraju. Dne 1. majnika so imeli Letušani zvečer godbo, bakljado, umetni ogenj, veselico, koje čisti dohodek je bil odločen za uboge šolske otroke na braslovški šoli. Dne 2. majnika ob devetih je služil vč. g. dekan braslovski v domači podružnici, koja stoji nad novim mostom, levitirano sveto mašo. Po sv. maši so došli gg. duhovniki za letuški šolarji v soredvu na most. Sedaj je gosp. podjetnik Henrik Küppers izročil že 29. aprila preskušen in potrjen most gospodu načelniku, koji je prevzel most v imenu vranskega okraja ter prosil vč. g. dekana, naj blagoslovi most in ga priporoči angelom v varstvo. Ker so postavili Letušani tudi križ na spodnji rob srednjega svoda, blagoslovljen je bil tudi novi križ. Po blagoslovljenju in opravljeni molitvi je imel gospod načelnik navdušen govor, v katerem je omenjal: Dne 31. julija 1903 je povodenj priplula leseni podstav mozirskega mosta in mnogo dolgega lesa, kar se je obesilo na lesene podstave starega mosta, in zakrenulo ga je, nakar je bil ves promet razpet. Na istem mestu zrastel je v primeroma kratki dobi nov most, kojemu blizu ni para. Da se je delo izvršilo v tej dobi in v tej obliki, povdarjal je govornik, se je zahvaliti sodelujočim faktorjem, kojim se mora sedaj za to zahvaliti izreči. — Braslovški pevski zbor je zapel cesarsko pesem. Sedaj je izročil načelnik most slovesno javnemu prometu. Odgovoril je nato plemeniti c. kr. namestniški svetnik, zahvalil gospoda načelnika za mnogi trud, pohvalil okrajni zstop, ker je po tehničnem napredku postavil most, koji je lahko ponos vsemu glavarstvu; pohvalil gosp. podjetnika in slednjič še stavbenega vodjo. — S tem je bila oficialna slovesnost končana. — Most stoji na dveh podstavih in presega 64 metrov široko rečišče, prištevši obe glavni meri 75 metrov na dolgost. Vse je iz betona. Podjetnik se je pogodil za 28.000 kron. Za vse priprave in blago je moral podjetnik sam skrbeti. Most je od železnične postaje Rečica Paka 30 minut peš oddaljen.

š Pred celjskimi porotniki je bil obsojen 20letni kočarjev sin Maks Košer iz Pleterjev, okraj Brežice, radi uboja na pet let ječe.

š Roparska tolpa na Pohorju. Na Pohorju se klati roparska družba osem do deset mož. Vlomila je že na raznih krajih. Orožniki, ognjegasci in vojaki zasledujejo roparje, ki so oboroženi. Enega roparja, po imenu Stefan Rojko, so že prijeli.

š Pri Sv. Treh kraljih, v župniji benediktinski, se je v nedeljo dne 24. aprila obhajala izredna slovesnost. Prevzišeni knez

in škof so posvetili glavni oltar v cerkvi Sv. Treh kraljev. Po velikem trudu velečast. gosp. župnika Zmazka je bila lani s pomočjo požrtvovalnih benediktinskih župljanov okusno prenovljena ta krasna cerkev, ki je pozidana v čistem gotičkem slogu in je ena izmed najlepših in največjih gotičskih cerkev v lavantinski škofiji. Slikanje je jako čedno izvršil naš bližnji rojak, slikar Fr. Horvat v Gornji Radgoni. Obenem je bila na novo postavljena oltarjeva menza (miza). Prevzišenege nadpastirja so v soboto popoldne v velikim veseljem vsprejeli mnogoštevilno zbrani župljani s šolsko mladino. Ostanki svetnikov so se shranili v župnijski cerkvi sv. Benedikta in opravile pred njimi predpisane duhovne molitve. Zvečer je bil Benedikt lepo razsvetljen, na okoliških hribih so goreli veličastni kresovi, domači pevski zbor pa je zapel nekaj pesmic pred župniščem. V nedeljo amo šli v veliki procesiji na hribeček Sv. Treh kraljev, kjer so mil. nadpastir izvršil pomenljive obrede oltarnega posvečenja, opravili sv. mašo in v prekrasni pridigi proslavljali sv. Tri kralje in nam opisali njih češčenje drugod in na Slovenskem ter povedali zgodovino stavljenja te velike podružnice in njenega prenovljenja. Ljudstva je došla od vseh strani ogromna množica. — V priznanje obilih zaslug in vzornega delovanja so prevz. knez in škof ob tej priliki odklikovali benediktinskega župnika čast. g. Fr. Zmazka s čestjo duhovnega svetovalca, katerega odklikovanja so se iz srca razveselili pridni župljani in vsi prijatelji in znanci za čast božjo in narodovo blaginjo izredno vnetega gospoda.

Koroške novice.

k Razne novice. Umrli je na Bistrici znani vodnik na gore, Jan. Pavlič. — Tatovi so vlomili v pošto na Žihpoljah, odnesli 10 K. poštno znamke in koleke ter več pisem. V železno blagajno niso prišli. — Novo trirazredno šolo bodo zidali v Podlublju. — Pri občinskih volitvah v Borovljah so minuli teden seve »zmagali« nemčurji. Dosedanji župan J. Dovjak nobene izvolitve ni več sprejel. Zakaj neki? Pravijo, da občinski računi niso v redu! — Obesil se je v Satendorfu posestnik J. Huber. Zmešalo se mu je. — Novo strelišče so si postavili beljaški strelci. Povodno otvoritve bode tam dne 8, 9 in 10. maja slavnostno streljanje. Pokrovitelj je nadvojvoda Rainer. — V Modrinji vasi ob Zili so se dne 24. aprila v hiši J. Wiedinega zabavali fantje in dekleta z godbo in plesom. Nakrat zakliče dekla M. Zimerman, da ji prihaja slabo in že se zgrudi mrta na tla. Zadelo jo je srčna kap. — Pekar je nastal dne 24. aprila v skednju P. Pipa p. d. Florijanča v Hadrach, občina St. Stefan. Pogorel je skedenj in bajta, dalje vse pohištvo M. Oswald in Magd. Mente. Skode je 18.000 K. zavarovalnine samo 13.000 K. Zvinno so resili. — Častnim občanom so izvolile občine Kanalske doine okr. glavarja gosp. Schusterja v Beljaku. — Skozi Pontabel je dozdaj potevalo že nad 51.000 laških delavcev. — Ustrelil se je v Volsbergu 14letni (!) trgovski učenc P. Lukonik, ker je bil grajan radi nepridnosti. — V občini Pisweg se je 4/5 leten otrok pri ognju, katerega so bili zažgali delavci, ožgal tako, da je drugi dan vsled opeklin umrl. — Utopil se je v jezeru v Vrbi nek J. Petz iz Eggenberga pri Gradcu.

k Duhovske novice. G. Fr. Neuwirter, kspian v Trgu, je prestavljen za mestnega kaplana pri sv. Ilju v Celovcu; g. Edg. Klimsch se je povrnil iz samostana v Almontu in je nastavljen za kaplana v Trgu. — Težko obolel je g. župnik Mat. Žerjav v Labudu. Za kaplana je tja prestavljen provizor I. Larcher iz Škefič v lav. dolini. — Na sv. Višarje prideta letos gg. R. Rotter, provizor v Kotmarivasi in J. Hojnik, kaplan v Globasnici. — G. Pr. Matevžič, provizor v Mohličah, je prestavljen v Ingolstal. Zupnijo Mohličke bode oskrboval gosp. župnik v Kamenu.

k Solstvo. Za pomožna učitelja sta določena vpočetni nadučitelj L. Dovžan v Čačah in J. Dreser v Krčanjah za Pustrico. — V pokoj stopi učitelj in vodja M. Kováč v Lipaljvasi. — Sola v Crni dobi podružnico v Podpeči. — Na šoli v Lipaljvasi se bo opustil drugi razred. — Ravnatelj celovške realke, Josip Opl, stopi letos v pokoj in je dobil častno kolajno za 40letno službovanje. Njegovo mesto je razpisano do dne 21. maja.

Iz litijskega okraja.

l Hud nalič z gromom in bliskom imeli smo v sredo zvečer od 9. — 11. ure; poškodovana so nekoliko gorska pota; setvam in drevju pa ta vihar ni napravil nobene škode; padlo je tudi nekaj toče in po hribih je ležal še zjutraj sneg.

Dalje v prilogi I.

pri prvi dolenski posojilnici. To je vendar
čudno!

b V Gradacu priredi ondotna po-
žarna bramba v nedeljo popoldne veselico s
tombolo, pri kateri bode igrala črnomaljska
godba.

b V Križevski vasi poleg Metlike
si je odžagal neki posestnik pri delu roko.

b Na Radovico so pripeljali te dni
orgle, katere je izvršil orglarski mojster
Kriegl iz Ljubljane.

b V Metliki je bila zadnji teden do-
polnilna volitev pri prvi dolenski posojil-
nici, a občni zbor ni bil sklepčen radi ne-
zadostnega števila združnikov.

b Radi I. dolenske posojilnice ni
»Narodu« vseh, če je zahteval »Slovenec«,
da se mora vršiti revizija za vseh trideset
let njenega obstanka. Za danes povemo »Na-
rodu« le toliko, da se pametni ljudje sme-
jejo njegovi nemajhni jezici, ker časi so mi-
nuli, ko je metliški občinski tajnik s svojimi
pogledi na desno in levo krotil »smešane«.

b Metliški občinski tajnik si do-
mneva, da bode baje razbil ondotne Mari-
jine družbe. Si pač dosti misli o svoji moči
ta — cerkveni ključar!

b V Knežini, dragatuške župnije, je
pogorel po 1. Matija Loparca dne 23. aprila
zvečer. Pravilo, da si je posestnik sam za-
žgal, da si tako dobil zavarovalnico.

Loške novice.

1 Pri Francet' pred kapucini se zbira
prifarskih liberalcev cvet. Tam prebirajo svoj
evangelij in ogorčeni poslušajo »Slovenčev«
loške novice. Vsi od Fortunovega Petra pa
dol do Konovega Toneta se osramočeni po
samezno vračajo domov.

1 Baharija in neumnost »Sl. Nar.«
presega že vse meje. V sobotni številki se
liberalci tolažijo, da Novakovi volilci po
razumnosti in po premoženju odvagajo vse
klerikalce. Da, liberalci imajo prav, ker se
imajo v svojem »duzeljnu« za silno »kunštne«
in prebrisane. Tudi po premoženju odvagajo
vse klerikalce. Liberalci, kadar baha s svo-
jim premoženjem, pa vselej pozabi na svoje
dolgove. Dolg pa liberalci, to je kakor
rdeča barva in puran. Slišali smo, da je na
starološkem shodu neki strašno zbudila For-
tunovega Petra in Joškovega Frencka opazka,
da so liberalci dolžni našim posojilnicam.
Nista se dala utolažiti. Če je pa res, kar
trdi »Narod«, se bo vsak kmet vprašal, za-
kaj so ravno mnogi »bogatinici« liberalni?
Našim ljudem ni treba liberalne razumnosti,
da bi tega ne videli okoli sebe v svoji do-
mači občini. Najboljši gospodarji so glasov-
vali za Novaka, tako se bide liberalci v
»Slov. Narodu« ob prsi. Res, najboljši so
oni liberalci, ki imajo svoje premoženje pre-
pisano na svoje žene, najboljše so oni, ka-
terim gospodarijo njihove ženske, vsaj za-
pravljeni ne morejo.

Rusko - japonska vojska.

Pretekli teden je bil znamenit. Prva
japonska armada je prekorčila reko Jalu
in s toliko premočjo naskočila obrežje na
desnem bregu, da so se Rusi morali umak-
niti proti Fenvančenu. Poroča se, da je bilo
na obeh straneh veliko izgub. Londonska
današnja poročila celo trdijo, da so Rusi
izgubili 5000 mož, Japonci pa 3000. Okolu
48 ruskim topovom je stalo nasproti 130
japonskih topov, zato ni čuda, ako so Rusi,
ki so ob Jalu-reki imeli samo 18.000 mož,
dočim so Japonci imeli 70.000 mož, morali
Japoncem prepustiti tudi mnogo topov, ka-
tere so pa predno so se umaknili, tako po-
kvarili, da so nerabljivi.

Rusi so se umaknili v Fenvančen, kjer
je baje pod poveljstvom generala Linjeviča
12.000 mož infanterije in pod poveljstvom
Miščenkina 8000 kozakov. Ako se tudi temu
število prišteje število v Fenvančen se umi-
kajočih Rusov, imajo vendar predirajoči
Japonci še znatno premoč in treba bo
Kuropatkinu Rusov v Fenvančen poslati no-
vih čet, ako se hočejo pri Fenvančenu
uspešno ustaviti Japoncem. Ker se sedaj
poroča, da Japonci izkrcavajo svoje čete
tudi na raznih vzhodnih krajih poluotoka
Liaotung in da je vsak trenotek pričakovati
japonskega napada na Niučvan, kjer so že
videli japonske bojne ladje pri Inkavu, je
vprašanje, ako se bodo Rusi sploh skušali
razdeljeni upirati Japoncem na raznih točkah,
ali pa se bodo združili in združeni počakali
nadaljnega prodiranja Japoncev v Mandžu-
rijo. Mogoče pa je, kakor smo že omenili,
da se bodo Japonci popolnoma zadovoljili,
ako dobe v roke poluotok Liaotung in potem
bo stvar ruske armade, jih z veliko silo od
tu pregnati.

Poleg zgoraj omenjenega števila Rusov
v Fenvančenu je še pri železnici pri Tašik-
kianu 20.000 Rusov, v Hajčengu 5000, med
Mukdenom in Liaojangom 70.000 mož, na
polotoku Kvantung 22.000 mož in sicer
11.000 v Port Arturju in 6000 v Daljnem
in Kincovu.

iz japonskega vira se poroča, da so
Japonci radi tega toliko časa čakali s pro-
diranjem, ker bi prezgodnja ofenziva pov-
zročila, da bi se Rusi brez bojev umakali
proti severu in ker še vedno ni Japonska
popolna gospodarica morja. Vladivostoško
rusko brodovje je napravilo Japoncem že
mnogo škode in nedavno so celo ruski ru-
šilci torped ustavili ladje v pečilski morski
cesti, kjer je vožnja radi številnih min jako
nevarna. O drugi japonski armadi se po-
roča, da še ni popolnoma mobilizirana, vsaj
tako trdijo japonski viri, mogoče je pa, da
razširjajo nalašč take trditve, da bi zakrili
pravo stanje svoje mobilizacije.

O tem, ali se je pri ponedeljskem na-
padu Japoncem posrečilo zapreti izhod iz
portarturske luke, so različna poročila. Bja
se je iz ven luke udeleževalo nekaj ru-
skih ladij; če bi se torej Japoncem posre-
čilo zapreti vhod v luko, bi te ladje ne
mogle nazaj. »Neue Freie Presse« izraža
mnenje, da za ladje s 5 metri globločine,
posebno pa za torpedokrižarice, rušilce tor-
ped in torpedovke, Port Artur ni zaprt.

O položaju na bojišču smo dobili še
naslednje brzojavke:

Berolin, 6. maja. Iz Petrograda se
poroča: Tu so mnenja, da bodo sedaj Ja-
ponci tudi drugo armado izkrcali ob izlivu
reke Jalu in pričeli prodiranje proti man-
džurski železnici. Južno od črte Liaojang-
Fenvančen je krajina za topničarstvo ugod-
nejša, nego severno, zato se prodiranje
skoro gotovo izvrši tu. Koncentracije bodo
skoro gotovo trajale en teden. Ali se bo
prodiranje skoro pričelo, ali pa bodo Ja-
ponci s prodiranjem nekoliko počakali, je

London, 6. maja. Iz Petrograda je
došla sem brzojavka, ki pravi, da so Japonci
pri Port Adam v bližini Pičeva izkrcali čete
in da je Port Artur v nevarnosti.

Petrograd, 6. maja. Potrjuje se,
da so Japonci v noči 5. maja pričeli pri
Pičevu izkrcavati čete. Podpiralo jih je pri
izkrcavanju japonsko brodovje. Danes zju-
traj se je pojavila južno od postaje Pulan
Tien japonska patrolja, ki je streljala
na sanitetni vlak rudečega križa, ki
je z ranjenci prišel iz Port Ar-
turja.

Petrograd, 6. maja. General Pflug
brzojavlja vojnemu ministru: Pred Pičevu
je najprej priplulo sedem japonskih
bojnih ladij, nakar je pri-
plulo okolu 40 sovražnih trans-
portnih ladij. Danes zjutraj so se Ja-
ponci pričeli izkrcavati v Pičevu in na obrežju
kap Gerninala. Izkrcavanje je podpiral ogenj
japonskih topov. Naši mali oddelki so vzeli
seboj papirje poštnege urada v Pičevu in so
se umaknili od obrežja. Kakor po-
ročajo Kitajci se je že včeraj zvečer izkr-
calo 10.000 Japoncev, ki so se na-
stanili v kitajskih vaseh. Sovražnik je
poslal dva oddelka, ki sta po šte-
vilu enska nemu polku, v ameri proti za-
hodu, kjer leži Port Artur.

Pariz, 6. maja. Večerni listi
pravijo, da so Rusi zapustili
Fenvančen.

Petrograd, 6. maja. Bivši finančni
minister Witte pravi, da je bil proti temu,
da bi Rusi zasedli Port Artur in proti pro-
diranju Rusov v Mandžurijo, ker se je s tem
dala Japoncem prilika pričeti že davno pri-

proti Fenvančenu, za Japonce — ter so pričeli
nanje streljati. Manjši oddelki je tudi pričel
streljati. Pri tem nesporazumljenju je bilo
110 mož ubitih, 70 ranjenih.

Tokio, 6. maja. General Kuroki
poroča, da so po marljivem preiskovanju bo-
jišča ob Jalu našli še 200 mrtvih in ranjenih
Rusov. Pričakuje se, da jih bodo še več
našli.

Niučvan, 6. maja. Ako se Japonci
polaste pristanišča, se je bati velikega ro-
panja in sicer ne od sovražnikove armade,
ampak od roparjev, ki komaj čakajo, da bi
se jim nudila prilika pleniti mesto. Okolu
mesta je do 6000 roparjev.

London, 6. maja. Tu prevladuje v
vojskih krogih mnenje, da se bo Port
Artur pri sedanjem položaju na bojišču
zamel braniti le do srede junija. S tem v
zvezi je tudi odpotovanje velikega kneza
Borisa iz Port Arturja. V Petro-
gradu so o usodi Port Arturja baje istega
mnenja.

Petrograd, 6. maja. Vojaške ob-
lasti so pričele z mobilizacijo 10. in 18. voj-
nega kora.

Pariz, 6. maja. »Pet Parisien« po-
roča iz Petrograda: Generalni štab
dela noč in dan nov mobilizacijski načrt, ker
je večino sedanjega načrta neki varšavski
častnik izdal Japoncem.

Preskrbovanje japonske armade.

Japonska armada je preskrbljena s po-
sušenimi in stisnjenimi ribami. Porcije teh
rib so zelo podobne pisanim bananam ter
zadostujejo za 7 do 8 dni, ako se pridene
še malo riža. Japonsko vojno vodstvo upa,
da bodo te armadne kervse zadostovale,
ne da bi se bilo treba vojakom ozirati na
deželne pridelke. Seveda se to zelo čudno
zdi Amerikancem, toda pomisliti je treba, da
so Japonci Azijatje in ne Amerikanci ali pa
Evropejci.

Stališče Kitajske.

London, 6. maja. V Ameriki se sta-
lišče Kitajske v sedanjih vojski zasleduje z
največjo pežljivostjo. Poslanik Conger je
brzojavil iz Pekinga na ameriški drž. urad,
da je kitajska vlada zopet zagotovila z naj-
večjo odločnostjo, da bide v sedanjih rusko-
japonski vojski ostala nevtralna. Pomnoženje
armade generala Ma, ki ima na razpolago
5000 dobro izurjenih in za vojsko priprav-
ljenih mož, se opravičuje s tem, da mora
imeti kitajska vlada ob mandžurski meji
močno armado za opazovanje ruskih čet, pa
tudi zato, da se zaduše morebitni vstanki.
V Washingtonu so mnenja, da Rusija ne
verjame dosti kitajskim mirovnim zatrdilom,
marveč pričakuje, da se bodo Kitajci ob prvi
priložnosti maščevali nad Rusi. Situacija
bode postala nevarna, če se prikaže ob Liao-
reki močna in zmogovita japonska armada.

Pri nas poldne, v Port Arturju 7. zvečer.

Ko je pri nas poldne, je v Port Arturju
7. ura zvečer, v Vladivostoku skoraj osma,
v Tokiju nekaj minut čez osmo uro. Pod-
nebje bojišča je, kakor znano, zelo neugodno
in neprijetno. V Vladivostoku je srednja
temperatura v januarju in februarju 14° C
pod ničlo, komaj meseca aprila zraste sred-
nja temperatura do 4° C nad ničlo. V
Sčulu je navadno 4°—5° pod ničlo do srede
marca. Na Japonskem je pa podnebje mi-
lejšje.

Posledice vojske

postajajo že sedaj jako občutne Japonski.
Industrialni in komercialni krogi tožijo radi
popolne stagnacije njih kupcij. Oni govorijo
o neizgibnih potrebah, da se grade nove žele-
znice. Ali ni denarja! Vlada se je odločila
zaprčiti tuji kapital za sodelovanje. Pre-
pričani moremo biti — pravi »Charbinski
Vestnik« — da bodo japonske železnice le
po imenu še japonske, v resnici pa bodo v
amerikanskih rokah. To bo začetek procesa,
ki napravi iz japonskih Filipin-
ske otoke.

Državni zbor.

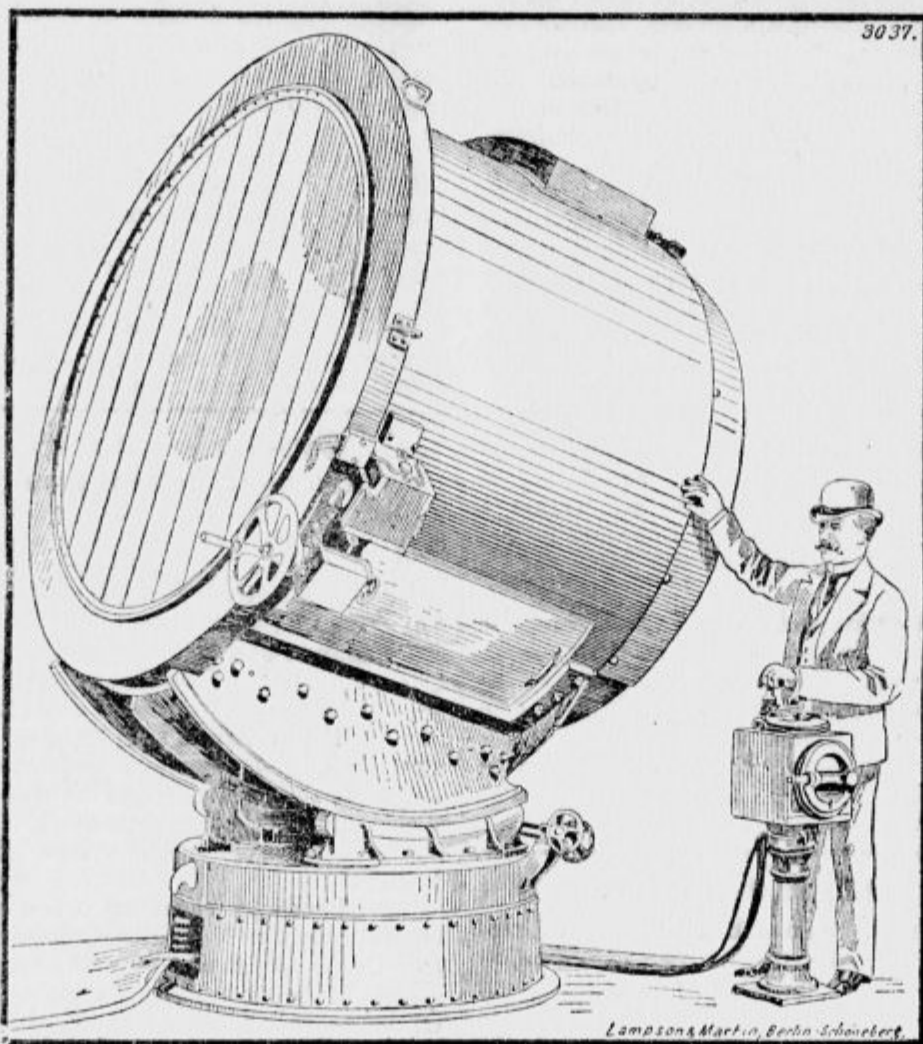
Včerašnja seja je trajala do 4. ure. Ko
so bile prečitane interpelacije in je bilo
končano dvakratno glasovanje po imenih,
sta češka poslanca Černy in dr. Šileny
utemeljevala nujni predlog glede obrtnega
reda. Zbornica pa je z večino glasov od-
klonila nujnost predloga. Prihodnja seja je
v torek.

Skupni proračun.

Dunaj, 6. maja. »Fremdenblatt« po-
roča iz Budimpešte: Pri včerašnjem
posvetovanju o skupnem proračunu za l. 1905.
se še ni doseglo v vseh točkah sporazum-
ljenja. Osobito so še nesporazumljena, kako
naj se pokrijejo stroški za novo oboroženje
topničarstva. Vprašanje je, ali naj se za te
stroške najame novo posojilo ali naj se jih
pokrije ustavnim potom. Preporne zadeve se
bodo v nekaj dneh rešile.

Občinske volitve na Dunaju.

Dunaj, 6. maja. Pri današnjih ob-
činskih volitvah v I. volilnem raz-

Projektor.

V sedanjih rusko-japonski vojski igrajo važno vlogo takoimenovani projektorji. To so velikanski svetilniki, ki mečejo svetlobo daleč v eni črti. Tak svetlobni trak je silno močan in močno razsvetli kraj, kamor se nameri. Ako se ponoči dve ladji vojskujeta, druga na drugo nameri to luč, da vidi, kam streljati. Kadar ladja križa po morju, se pa projektor obrača, da obsvetljuje morje od vseh strani. Naša slika nam kaže tak velikanski projektor, ki sveti z električno lučjo in ki ga poleg navadni projektorji niso tako velikanski.

odvisno deloma tudi od stališča kitajskega
podkralja Juana Šikaja, ki je po jap. nskih
prvih uspehih dobil veselje, Japoncem po-
magati. Kljub temu so tu mnenja, da se Ja-
ponci prihodnje dni ne bodo spustili v kako
veliko bitko.

Čitu, 6. maja. Japonci so včeraj na
vzhodnem obrežju poluotoka
Liaotunga nasproti Eliot-
otokom pričeli izkrcavati
čete. Njihova opazovanja so dognala, da
imajo Rusi od Takušana proti jugu le male
kavalerijske oddelke.

London, 6. maja. Japonci priprav-
ljajo izkrcavanja, da odrežejo Port Artur.
Odpotovanje Aleksejeva iz Port Arturja tu
smatrajo kot dokaz, da je Port Artur v ve-
liki nevarnosti. Dve brodovji japonskih
transportnih ladij sta pripravljena, da izkr-
cata čete; eno brodovje pri Pičevu na juž-
nem obrežju drugo v zalivu Kiučou na za-
hodnem obrežju. V Londonu so mnenja, da
je izhod iz luke Port Artur zaprt, ker ja-
panske transportne ladje lahko neovirano
vozijo.

London, 6. maja. Iz Tokia poro-
čajo: Japonsko brodovje se še ni vrnilo,
ampak izvršuje svoj načrt. Skoro go-
tovo se bo druga japonska ar-
mada izkrcala pri Niučvanu.

pravljeno vojsko, dočim so bili Rusi še ne-
pripravljani. Bodočnost Rusije je kljub temu
zasigurana.

Pariz, 6. maja. Iz Petrograda se po-
roča »Matinu«, da je mogoče, da se pred
konce junija izvrši mobili-
zacija vse ruske armade. V četr-
tek bo car, povodom velike parade, imel
pomemben nagovor na častnike.

London, 6. maja. Iz Pariza poroča
»Daily Mail«: Naročila ruske vlade za pre-
mo baltiškega brodovja so odpovedana, ker
bo baltiško rusko brodovje skoro gotovo
ostalo v Evropi (!)

Berolin, 6. maja. Iz Petrograda se
poroča, da je ondi razširjena vest o neki
ruski zmagi nad Japonci na suhem. Potrjena
ta vest ni.

Tokio, 6. maja. General Kuroki po-
roča, da je dne 3. t. m. japonska patrolja
14 mož pri Tenšanaongu premagala rusko
patruljo, ki jo je napadla. Rusi so se umak-
nili proti Fenvančenu. Japonci so zasledo-
vali Ruse do reke tri milje južno vzhodno
od Kavlimena, kjer so opazili ruske prednje
straže na višinah ob obeh straneh ceste.
Neki domačinec je pripovedoval Japoncem,
da je 2000 ruskih vojakov, ki so stali na
višinah pri Fenvančenu, imelo te dni neki
ruski oddelek 200 mož, ki se je umikal

redu so izgubili liberalci pet mandatov. Okraja Wieden in Margareten sta za liberalce izgubljena. Notranje mesto, Leopoldstadt, Alergrund in Döbling so volili liberalce. Liberalna opozicija v dunajskem obč. svetu šteje sedaj samo 20 mož.

Poljski protestni shod.

V nedeljo so imeli v Berlinu stanujoči Poljaki protestni shod, da protestirajo proti novemu pruskemu naseljevalnemu zakonu. Na shod je došlo nad 2000 Poljakov. Na shodu je govoril zelo ostro državni poslanec Kulerski. Soglasno je bila vsprejeta resolucija, v kateri se odločno protestira proti nezakonitim protipoljskim predlogom ter pozivlje poljske poslance, naj odločno nastopijo proti temu nemškemu predlogu ter proglase njih predlagatelje za barbare.

Naslijev škandal.

Rim, 6. maja. Proti poročilu lista »Messagero«, ki trdi, da je bivši naučni minister Nasi pobegnul, zagotavljajo časopisi, da se Nasi nahaja v svoji hiši, kjer ga strážijo. Včeraj je pravdai zastopnik Nasijev izročil ministru Orlando 2500 lir za pokritje stroškov za dela, katera je pustil neopravičeno izvršiti v svoji hiši.

Protest apostolske stolice.

Pariz, 6. maja. Francoski minister za zunanje stvari Delcasse je francoskemu poslaniku pri Vatikanu naročil naznaniti državnemu tajniku Merry del Valu, da Francoska smatra protest apostolske stolice proti potovanju predsednika Loubeta v Rim za ničeven in kot nevložen.

Delavsko ministrstvo.

V Avstraliji imajo sedaj novo delavsko ministrstvo. Delavski voditelji so zlasti na Angleškem že dosegli v državni upravi visoka mesta in tudi na Francoskem je bil že delavski voditelj Millerand minister. Ministrstva pa, ki bi bilo popolnoma sestavljeno iz delavskih zastopnikov, dosežaj še ni bilo. Že nekaj let sem se vlada v Avstraliji v delavsko prijazen smislu in kar se tiče delavskega varstva, nadkriljuje Avstralija ostale države, zlasti v Novi Seelandiji. Vse delavnice, in če tudi delujeta le dva delavca v njih, so podvržene postavi in predpisom za tovarne in zato so skoraj vsi delavci podvrženi tovarniškemu nadzorstvu. Kdor ni dovršil še 14. leta, ne sme biti sprejet v delo kot delavec, in oni med 14. in 16. letom z omejitvami in ne nad 45 ur na teden. Izdelki domače industrije morajo biti zaznamovani s posebno znamko. V Novi Seelandiji in v Novem južnem Walesu so že nekaj let sem vpeljana prisilna razsodišča, ki razsojajo v vseh onih slučajih, v katerih se ni po spravni sodiški doseglo sporazumljenja. Obsodbi razsodišča se moreta obe stranki brezpogojno podvreči. Prisilna razsodišča se bodo sedaj v celi Avstraliji vpeljala. Ta predlogi podpirata tudi mnogo liberalcev, ki so iz prevideli že zdavnaj, da imajo delavci tudi pravico, zastopati svoje koristi, in zato je zagotovljena postava, da bodo prisilna sodišča svoj delokrog razširila tudi na državna podjetja. Temu predlogu se je uprla prejšnja vlada in je zato odstopila. In nato se je postavilo novo ministrstvo, izvzemši glavnega pravdnika, iz zgoj delavskih zastopnikov. Neznano je, koliko časa bodo vladala delavsko ministrstvo. V Štornici je namreč izmed 75 poslancev le 22 in v senatu izmed 36 senatorjev le 14 delavskih zastopnikov. Med tem ko so zastopniki meščanskih strank razdeljeni v razne stranke, pa nastopajo delavski zastopniki edino in krepko. Končno še pripomnim, da avstralski delavci niso socialni demokratje, marveč tvorijo delavsko stranko brez primesti socialnodemokratičnih sanj in brezbožnosti.

Klanje krščanskih Armencev.

Velike nemire so povzročili v armenski vasi Hunan davčni iztirjevalci. S silo in z odiranjem so iztirjavale turške pijavke davek toliko časa, da je armenskimi kmetom zavrela kri. Oborčeni vaščani so zahtevali, da naj se turške pijavke odstranijo, ker so dobile, kar jim je šlo. Turki so pa postali še nesramnejši in Armenci so te izsesevalce zapodili iz vasi. Iztirani turški briči so se pritožili zaradi tega pri turških oblastvih v Mušu, ki so poslala 15 orožnikov v Hunan. Orožniki spremljala je velika oborožena četa Mohamedancev. Ko so zapazili Armence, da se bližja Hunanu turška sodrga, se ji je postavilo 20 oboroženih Armencev v bran. Armenci so bili zbrani v neki hiši, katero so Turki napadli. Hrabri Armenci so zapodili turško svojat in beg. Dva orožnika sta bila ubita v boju in več jih je bilo ranjenih. Turki so pa nato poslali vojaštvo v nesrečno vas. Te premoči seveda Armenci niso mogli premagati in Turki so pričeli s svojim priljubljenim klanjem. Ves so požgali in storili grozna zločedstva. Turški vojaki so skruniti celo 8- do 10letne deklice in jih potem umorili. Vsi Armenci v turški

prokurirni Muš so zaradi tega zločedstva razburjeni in hati se je splošnega vstanka Armencev. Armenski škof in armenski veljaki so brzovajili patriarhu Ormamainu, naj posreduje pri portu. Zaradi to brzovajke so bili škof in plemeniti Armenci na povelje turške vlade zaprti. Tako postopajo Turki z ubogo krščansko rajo začetkom prosvitljenega 20. stoletja.

Preosnova angleške armade.

Na vsa moč in z vso hitrostjo reorganizira Angleška svojo mornarico. Spremembe, ki se v organizaciji armade nameravajo hočemo kratko označiti. Prej ko slej ostane vojni minister odgovoren za vse, kar se tiče armade, izotrzanbe v miru in vojnih priprav. Spremeniti in omejiti se pa hoče sedaj tudi moč vojnega ministra.

Namerava se uvesti odbor za brambo dežele, kojemu naj bo predsedoval ministrski predsednik. Ta odbor bi nadzoroval delovanje vojnega ministarstva. Poleg odbora za brambo dežele je vojni svet, ki naj bi bil nekak generalni štab. Vse pozornost pa Angleži osredočujejo na vojno mornarico. Prej ko slej hočejo ostati neomejeni gospodarji na morju.

Lansko leto se je angleško brodovje pomnožilo za dva in štiriideset novih ladij, med njimi 6 bojnih ladij in 9 oklopnih križaric. — Na novo je pa v delu 47 vojnih ladij med njimi 8 velikih bojnih ladij, 13 oklopnih križaric in 11 podmorskih čolnov.

Svoje morsko bojno brodovje imajo Angleži nad vse dobro razvrščeno. Samo v sredozemskem morju je 68 bojnih ladij, glavno bojno pristanišče imajo na Malti, kjer imajo koncentriranih 41 ladij. — V vzhodnji Aziji imajo pa 6 oklopnih in 21 drugih ladij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. maja.

Občinske volitve v Mirni peči.

Dne 5. maja so se vršile volitve v občinski zastop v Mirni peči, ki so sijajno uspeli. Izmed 26 izvoljenih odbornikov jih je nad dvajset odločno katoliško-narodnega mišljenja.

»Narod« prodan! »Narod« je pisal te dni članke, ki so očitno naprošeni od kranjske industrijske družbe. »Narod« leži v prahu pred družbo. Njegova neumnost se vidi iz vseh člankov. Člankar posluša le kranjsko industrijsko družbo in njene informacije, za vse drugo ima pa gluha ušesa. Noben narod v takih slučajih nima lista, ki bi se tako podlo prodajal, kakor »Narod«. »Narod« je tako neumen, da meni, da bi družba lahko tuje delavce dobila namestu domačih pod istimi pogoji. Delavstvo je drugod tako organizirano, da pod te pogoje, kakoršne ima sedaj družba, nihče ne mara iti in je družba o tem dobila že kategorično podnos iz Donavitze. Tudi noben nemški delavec bine pripustil, da bi tovarna z njim pometala ali pa mu prikrajševala. Tu pri nemškem delavcu neha nemstvo. Delavstvo od drugod bi stavilo še hujše zahteve, kakor jih stavi tukajšnje delavstvo, končno pa tuje delavstvo, n. pr. iz »rajha«, ni tako nesametno, da bi ondotne delavske urejene razmere zamenjaval s avstrijskimi delavskimi razmerami. Najsramotnejše je, da grozi slovenski list s takimi bedastočami. Družba bi morala odpreti najširšo svojo mošnjo, ako bi kaj takega hotela storiti, in storila bi to le sebi v ogromno škodo. »Naš cilj mora biti, da spravimo v tovarno kar največ Slovencev«, pravi »Narod«. To bi bilo sicer lepo, a »Narod« naj pa ne pričakuje, da bo potem naše domače delavstvo samo suženj tujemu kapitalu in da ne sme dvigniti glave za svoje pravice! Ali menite, da smo res Slovenci ustvarjeni samo za hlapčevske vloge in daližemo pete onim, ki hočejo delavstvu odtrgavati krvavo zasluženi denar? Ali je tako vaše slovensko rodoljubje? S takim stališčem si niste za narodno, še manj pa za delavsko stvar pridobili nobenih zaslug, ampak ste pokazali, da ste ob vsaki priliki izdajice svojega naroda. Tako nizko stojite, da si upate ponatiskovati celo laž, da je Luckmann imel podoblastilo, zapreti tovarno, če treba, za več

mesecev, kajti tiste grožnje so navadna stvar pri vsaki stavki, a tovarna si bo pač premislila, preden bi si napravila tako ogromno škodo. Če bi bil živ Jurčić, oklotal bi uredništvo »Naroda« za take članke, in sram bi ga bilo, da se je »Narod« pogreznil tako nizko, da je postal glasilo nemškemu nasilju.

Res jasna beseda! »Sloven. Narod« je te dni povedal res tako jasne besede, da se mora vsak pristen slovenski rodoljub obrniti s studom proč od lista, ki se je dal na razpolago, da bi na korist tujcu oškodoval domače delavstvo. Znano je, da je delavstvo na Javorniku pričelo stavko samo od sebe, ker je bilo zatirano in prikrajševano. Vsak počtenjak bi v tem boju stal na strani delavstva, ker jasno je, da boljše situirano delavstvo pride na dobro splošnosti in da je najmanj, kar moremo zahtevati od tuje industrije, da nam našega delavstva ne izmzgava in ne zapira preveč svojih žepov. In priznati se mora, da tuja industrija pri nas v primeri z drugod jako slabo plačuje, dasi ima pri nas najizbornejšo, in tako močno ter krepko delavstvo, kakršnega drugod zaman išče. »Narod« se je o tej priliki postavil — proti slovenskemu delavstvu na način, ki je za vsakega pametnega človeka jaseen dovolj. Pri stavki ni bilo nobenega politič. ozadja, napravil ga je »Narod« sam, da se je mogel postaviti proti delavstvu, ker bilo bi pač preveč za tak kapitalističen list, ako bi se postavil na upravičeno delavsko stališče. Mej stavkujočimi delavci se ni delalo nobene razlike in bili so vsi složni in edini. Ko je delavstvo zvedelo, da stavkajo tovariši na Javorniku, postavilo se je na stališče »eden za drugega, vsi za enega«. »Narod« nekaj govori, kakor bi se stavka vzdržati ne mogla, češ, »rejeni gospodje imajo sicer denarja, ali pri štrajkih ne dajo od sebe nobene fige.« »Narod« je tu gotovo mislil na dr. Taverja, za druge pa to ne velja, kar stavkujoče delavstvo najbolj ve. Gospodje pri »Narodu« o delavski organizaciji še pojma nimajo. Ko so delavci videli, da se Luckmann noče podati, pošiljali so od raznih krajev svoje prispevke stavkujočim. Ljubljansko delavstvo pri tem ni bilo zadaje in pripravilo je občeno organizacijo, po kateri bi s o mišljeniki podpirali stavko s tedenskimi doneski in bi tako po celi deželi stali možje na strani delavstva za njihovo pravico stvar. — Naš list je bil pripravljen v slučaj, da traja ta stavka dalje, ugoditi želji delavstva in odpreti v ta namen svoje predale. »Narod« se laže, ko pravi, da se je »obrnilo delavstvo z mило prošnjo do organizacije nemških socialnih demokratov, da naj iz svoje zaloge kaj da, a ko se je ta nemška pomoč odrekla, padlo je vse skupaj kakor hišica iz kart«. Odbor stavkujočih se ni obrnil do socialnih demokratov, delavstvo tudi ne, pač pa je pisal v Gradcu neki osamljeni socialni demokrat, in ko sta nato res prišla dva socialnodemokratska voditelja, jim je delavstvo samo pokazalo vrata, ker je videlo, da so že začetkom stavke vodilni socialnodemokratični krogi gledali le, kje bi delavstvu kaj vzeli, ne pa dali. Povrh sta iz Ljubljane in Gradca priromana socialna demokrata šla po informacije k Luckmannu, ne pa k delavstvu, in taka »delavska prijatelj« naj bi mi priznavali! Stavka se je končala le vsled moške in častne besede Luckmannove, ki ima sedaj priliko pokazati se moža, katerega bo delavstvo spoštovalo, ali pa kaj — družega. Vse »Narodove« psovanje o »pijanem Kreku« — pisatelj onih psovok naj pove Tavčarju, da je dr. Krek abstinent — nas ne spravi iz ravnotežja. »Narod« tudi pravi, da je bila vsa pisarija o psiljevanju delavk »gola štetarija in nič družega«. Gospodje pri »Narodu« so dobri prijatelji gospoda državnega pravdnika; naj ga torej nagovore, da povpraša nekoliko o tem pri onih, ki so prizadeti, — pri delavkah. Potem bo izvedel marsikatera dejstva in imena. Končno še enkrat pribijemo, da »Narod« ne more videti močnega, trdnega, vzdigajočega se ljudstva, in to priznanje je bila od njegove strani res — »jasna beseda«. Ostanite torej sami in sram naj bo »Narodovega« člankarja, da se še kedaj obleče v sokolsko srajco! Na takega Sokola,

ki ga imajo na verigi naši narodni nasprotniki, bi češko sokolstvo plovalo!

»Rdeči Prapor« je čudno delavsko glasilo. Glede delavske stavke se je postavil na stališče — »Narodovega« in tovarniškega poročila. Svoje srčne želje razodevajo socialni demokratje v tem, da hočejo na vsak način dokazati, da je delavstvo propadlo in tovarna zmagala. Te ljudi proč od delavske organizacije! Strokovna društva naj bodo strokovna, ne pa socialnodemokratska!

— **Prekoračenje proračuna pri gradnji nove planinske železnice.** Doznanlo se je, da znaša doseđanj prekoračenje prvotnega približnega proračuna 169 milijonov kron, kar znaša skraj tretjine vse svote. Skupni stroški znašali bodo do konca leta 1905. približno 220 do 230 milijonov kron. Prekoračenje prvotnega proračuna pri novih planinskih železnicah povzročile so geološke težkoče.

— **Samomorji.** V Gradcu se je ustrelila 23 let stara prodajalka Nežika Strmšek. Vzrok »nesrečna ljubezen«. — V Ihanu se je obesil kočar Jernej Rak.

— **Drevo je ubilo** 60 let starega delavca Jožeta Preša Podkorenem pri Kranjski gori.

— **Hervaške novice.** Češki umetnik i prirede izložbo v Zagrebu. — »Katolički List« je sedaj pod uredništvom dr. Jos. Poznana prinesel oklic škofov za osnovanje hrvaškega katoliškega tiskovnega društva. List zagovarja sedaj vrlo »Hrvatstvo«. — Moža ubila je 47 let stara kmetica iz Honetiča, okraj karlovški, ker jo je brez vzroka pretepeval. Sodišče jo je obsodilo na 6 mesecev strogega zapora. — Ustneci odgriznil je v tepežu Jos. Seremet in Rugvici svojemu bratu Miji.

— **Pokopali** so v Novem mestu v starosti 18 let umrlo gđ. Frančiško Smolik, hčerko c. kr. sodniškega oficijala.

— **Mišnsko kolo je zagrabilo** v umetnem mlinu veleposesnika Karola Gruča v Mačeh deklo Katarino Jankovič. Zavrtelo jo je parkrat okolu in jo težko poškodovalo.

— **Ispod Grintovca.** V nedeljo, dne 24. aprila, je v cerkljanskem izobraževalnem društvu predaval g. dr. Jos. Debevec o zanimivi tvarini: »Nič novega na svetu«. Pokazal je v živih barvah s prikladnimi vzgledi, kako so bistveno dogodki isti v starih časih kot zdaj, samo obhka je različna. Vsi udje so izrekli po predavanju le eno željo, da bi g. dr. Jos. Debevec še večkrat videli v svoji sredi!

— **Iz Borovnice** se nam piše: Naša kantonska cesta proti kolodvoru je za sedanjani promet zelo napačno speljana, toda delala se je ob času, ko se ni nadejalo, da bode na borovniškem kolodvoru toliko prometa. Za zboljšanje te ceste se ni storilo ničesar. Nasprotno, neki tukajšnji posestnik in gostilničar je zgradil pred dvema letoma tik ceste šupo ter se od te kap na cesto odceja, da je ondi vedno blato. Ali se to godi z dovoljenjem ali brez dovoljenja cestnega odbora, ne vem, na vsak način pa je to protipostavno. Od lanske jeseni sem pa nasiplje že tako na največjem klancu debelo šute, da mu bode mogoče ložje voziti v njegovo novo postavljeno kozolec, ne oziraje se na to, da s tem promet jako ovira. Mož se čuti precej varnega, ker za večkratne pritečbe prizadeti se niti ne zmeni. Mož je liberalnega kalibra ter meni, da mu je kot takemu vse dovoljeno. Kak uspeh bodo imele te vrstice, vam prav v kratkem sporočim.

— **Slovensko planinsko društvo** išče za Aljažev dom v Vratih gospodinjco ali oženjenega gospodarja, ki ima ženo dobro kuharico. Aljažev dom leži v dolini 2½ ure od Dovjega ter bode odprt od julija do konca septembra. Plača po dogovoru. Natančnejša poročila daje odbor »Slov. planinskega društva« v Ljubljani.

— **Častno odlikovanje domačega izdelka.** Na mednarodni razstavi živu v Parizu pod pokroviteljstvom francoskega ministarstva za obrt in trgovino so bili higienični izdelki »Kranjske rastlinske destilacije« »Floriana« (lastnik g. Edmund Kavčič) v Ljubljani: Rastlinski likér, rastlinski ferne-greničica in rastlinski fluid odlikovani z zlato svetinjo in diplomom. Z veseljem objavimo to dobro priporočilo za dobroto in vrednost domačega izdelka, kateri je dosegel, kakor se čuje, tudi že precejšnji izvoz na tuje.

— **Iz kopališča Daruvar** se javlja, da se zakupnik tega kopališča letos posebno prizadeva, da čim najbolj poskrbi za udobnost kopaliških gostov in povzdigo kopališča samega. Takezvano Ivanovo kopališče je dobilo novo impozantno poslopje, v katerem so v pritličju kopeli, v prvem nadstropju pa lepo število elegantnih stanovanj. Naprava

tuberculosis. Albert Omota, uradnega sluge sin, 23 dni, Florijanske ulice št. 21, črvenni katar. — Ivan Leinfellner, pešarjev sin, 8 mesecev, Konjušne ulice št. 2, Bron obitis capill. — 1. maja: Karol Levstek, delavka, 16 let, Karolinska zemlja št. 13, Tubercul. pulm. Karolina Kyika, želez. ast. stenta hči, 19 mes., Gradaške ulice št. 8 jetika. — V bolnišnici: Dne 26. apr.: Ivan Puntar, gostač, 80 let, Marasm. senil. — Dne 27. aprila: Antonija Perko, delavka, 78 let, ostarelost. — Dne 29. aprila: Marija Derčar, posestnikova hči, 7 let, Combustio Paralysis cordis. — Dne 1. maja: Gregor Prek, hlapac, 48 let, jetika. Ivan Zijo, delavec, 63 let, jetika.

Umrl je danes gostilničar gospod Ivan Vavpotič.

Iz brzojavk.

Dunaj. Z ozirom na izjavo Čehov, da opuste obstrukcijo le na korist reforme opravielnika, bodo nemške stranke izdale skupno izjavo, v kateri bodo zavzele tudi stališče napram avstro-ogrski nagodbi. Vlada hoče zasedanje državnega zbora v sredo odgoditi. Poljaki žele, naj vlada zasedanja mej zborovanjem delegacije ne zaključi, ker še vedno upajo, da se jim posreči, doseči spravo, ako se jim da za to dovolj časa. Küber je imel z dr. Pacakom brezuspešen pogovor.

Dunaj. Obrtni odsek držav. zbora je sklenil pozvati vlado, naj pojasni zakaj za vladu je predložitev načrta obrtnega zakona, ako hoče to storiti vsaj pred koncem tekočega zasedanja in ako je voljna proglasiti obrtni odsek za toliko časa permanentnim, da reši predlogo.

Dunaj. Nekateri tukajšnji listi potrjujejo vest, da je cesar prestolonaslednikovo soprogo povišal in ji dal naslov vojvodinja.

Lvov. „Slovo polskie“ poroča iz Kolomeje, da so bile v Zabicu povodom novčenja demonstracije proti Židom. Kmetje so poizkusili pretrgati brzojavno žico med Zabicu in Kosovo. Iz Kolomeje je baje prišla ena stotnja vojakov.

Berolin. Čuje se, da so Hereri v južno-zapadni Afriki izgubili neko bitko. Število vstašev je okolu 25.000 mož, ki imajo 5000 pušk. Nemci imajo doslej na bojišču 2045 mož. Sosedje Hererov so se uprli proti portugalski oblasti, ki pošlje tja vojaško ekspedicijo.

Berolin. Odenburška vlada name-rava predložiti drž. zboru, da s razduži kneževina Lübek radi slabega denarnega položaja. Oudi se ustanovi glavarstvo.

Budimpešta, 6. maja. Pogreb Morica Jokaja-bode v ponedeljek na državne stroške.

Književnost in umetnost.

* **V koncertu „Glasbene Matice“**, ki se vrši v soboto, dne 14. majnika, na korist penzijskemu fondu v veliki dvorani „Narodnega Doma“, bodo sodelovali: gdč. Vida Prelesnik, gdč. Ana Kilar, g. dr. Gvido Serneck, Niko Strižof, ensemble goslarskih učencev glasbene šole, oddelek ženskega zbora „Glasbene Matice“, šolski dekliški zbor, dijaški zbor „Glasbene Matice“ in popolna vojaška godba pešpolka št. 27.

* **Musica sacra.** V stolni cerkvi v nedeljo, 8. maja, velika maša ob 10. uri: Cecilijino mašo in aleluja v verzema zložil Anton Foerster, po črtoriju „Laudate pueri Dominum“, zl. Kašpar Ett.

Makedonija.

Carigrad, 5. maja. V Carigradu zaprti Bolgari še niso pomiloščeni in so še v zaporih.

London, 6. marca. V angleški gposposki zbornici je minister za zunanje zadeve Marquis of Lansdowne izjavil, da je dovolj povoda glede napredka reform biti razočaran. Če se reforme ne bodo izvršile, je povoda dovolj imeti skrbi. Izjavil se je proti mednarodni konferenci, ki naj bi v Makedoniji uredila razmere. Obžaluje, da niso civilni agentje mogli izvršiti reform. Vlada bo porabila ves svoj upliv, da se pospeše reforme.

Sofija, 6. maja. Od 24.000 makedonskih beguncev, ki se nahajajo na bolgarskem ozemlju, se še ni noben vrnil v Makedonijo. Kljub opetovanim pozivom, Turčija ne naznani točke, na kateri bi lahko šli preko meje. Tako preteče doba, ki je pripravna za obdelovanje polja. Bolgarska vlada se je radi tega postopajna Turčije obrnila do Rusije in Avstrije.

Iz Makedonije prihajajo poročila, da Turki iz ječ izpuščene pomiloščene Bolgare more. — V sled tega narašča novo vstaško gibanje.

Listnica uredništva:

Zaostala poročila o obnem zboru železničarske prometne zveze i. t. d. priobčimo v ponedeljek.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 7. maja. Jutranjilisti smatrajo izoliranje in obkoljenje Port Arturja na suhem in na morju za izvršeno dejstvo.

Tokio, 7. maja. Admiral Nosoja poroča: Dne 5. maja ob pol šesti uri zjutraj je prišla v reko Liso torpedovka »Koc« in prevozniki ladji „Honkonmaru“ in „Niponmaru“. Ker je bila voda plitva, so poskakali Japonci v reko in bredli v vodi do prsicele kilometra daleč. Ob 7. uri in 20 minut so bili na suhem in brez boja vzeli grič, na katerem so razvili japonsko zastavo. Med tem so topničarice »Akagie«, »Ošima« in »Čokaj«, ki so imele namen, sovražnika odvržati, zasledile kakih 100 ruskih vojskov. Začele so nanje streljati in jih več pobije. Med tem je prišlo prvo prevoznik brodovje, in ko je zagledalo zastavo na višini, je začelo izkrcavati Japonce ob 8. uri.

Trst, 7. maja. Tukajšnji listi poročajo, da so bile večeraj razširjene na tržaški borzi vesti iz Pariza in Petrograda, da se je pri Kludienčenu zopet vršila velika bitka, v kateri je bilo 17.000 mrtvih, in sicer na ruski strani 7000 na japonski strani pa 10.000. Po obupnem odporu so se Japonci umaknili v velikem neredu. (Doseje ta vest še ni potrjena in je tudi malo verjetna. Ured.)

Dunaj, 7. maja. (Kor. urad.) Iz Sčala poročila Reuterjev urad, da poročilo iz Antuna trdi, da je Fenvenčen 4. t. m. p. o. h. u. d. e. m. b. o. j. u. p. a. d. e. l. — Na obeh straneh je mnogo izgub.

London, 7. maja. Kitajski ogleduhi poročajo, da imajo Rusi v Mandžuriji 150.000 mož infanterije, 12.000 konjenikov, 224 topov. V vzhodni Sibiriji imajo Rusi 22.000 mož infanterije, 5000 konjenikov in 32 topov.

London, 7. maja. O ogleduštvo Japoncev se poroča, da so japonski častniki bili kot obrtniki v Port Arturju in Vladivostoku. Dva častnika, katera so Rusi opazili sta pravočasno pobegnili. Japonci so bili preoblečeni tudi v ruske mornarje. Enega takega Japonca je vstavil pokojni Makarov, Japonec mu je dejal, da je mornar na „Petropavlovsku“. Japonski ogleduhi so s svetilkami naznanjali položaj japonskemu brodovju.

Petrograd, 7. maja. Kakor so zvedela „Novoje Vremja“ je vest „New-York Herald“, da se je s „Petropavlovskim“ potopilo do 14 milijonov denarja, popolnoma neresnična. Kakor se poroča iz Port Arturja, ni bilo v blagajni oklopnice nad 60.000 rubljev.

Dunaj, 7. maja. Po večerajšnjih dopolnilnih občinskih volitvah šteje dunajski občinski zastop 136 krščanskih socialistov, 20 liberalcev in 2 socialistna demokrata.

Dunaj, 7. maja. Poljski klub je sklenil članstvo poslanca Walevskega toliko časa suspendirati, da izreče sodišče, ali je Walevski kriv sleparije in izrabljanja mandata ali ne.

Dunaj, 7. maja. Kvotna deputacija je izvolila za predsednika Ch'umeckega, za podpredsednika Javorskega, za referenta Schw-gla.

Budimpešta, 7. maja. (Kor. urad) Danes je zopet pričel zborovati ogrski državni zbor. Cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim sklicuje tretje zasedanje drž. zbora je bilo vzeto na znanje. Po izjavi sožalja povodom Jokajeve smrti je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Zagreb, 7. maja. Namerava, na škofovska konferenca v zadevi glagolice je radi nepredvidenih okolištin, ki za sedaj še niso za javnost, odgodena na poznejši čas. Dajstvo je, da so bila za škofa že naročena stanovanja.

Bruselj, 7. maja. Svojo mater je umorila v Alostu v Belgiji mlada deklica, ker ji mati ni dovolila močitve. Truplo je s pomočjo svojega ljubimca razrezala na kose.

Rim, 7. maja. Bivši minister Nasi je pobegnil v Švico. Od tam je brzojavil rodbini, naj vse proda in pride za njim.

Uradnikom s plačo od 1800 K dalje dovoljuje posojila proti malim odplačilom in zmernim obrestim „Pražská záložna“ v Pragi, Ferdinandova ulica.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji tlačni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura, v °C.	Veterec.	Nebe	Pojavila se v 24 urah
6. 7. 5.	31,6	9,8	brezvetr.	jasno	
7. 7. 5. zjutr.	730,7	5,9	sl. jvzh.	megla	0,0
7. 7. 5. popol.	729,6	4,1	sl. vzh.	obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 9,9°, norm. 12,8°.

Dunajska borza

dne 9. maja.

Skupni državni dolg v notah	100,80
Skupni državni dolg v srebru	100,30
Avstrijska zlata renta 4%	119,10
Avstrijska kronska renta 4%	99,60
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91,25
Ogrska zlata renta 4%	118
Ogrska kronska renta 4%	97,90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89,15
Avstro-ogrski bančar delnice	18,02
Kreditne delnice	652,75
London vista	249,40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117,22 1/2

Izjava.

820
Ker se tudi meni od škofješkega novičarja prizadete osebe obdajo, da jaz pišem loške novice, zato podpisani izjavljam, da jaz še nobenkrat nisem nič pisal v „Slovenca“ in da sploh z nobenim dopisnikom nimam nikake zveze.

Ker me neka oseba obrekuje, da sem v svojem času pisal raznim osebam različna pisma, izjavljam, da je res, da sem enkrat napisal na željo nekaterih dve pismi, na osebo, katere pa sedaj ni več v našem kraju za drugo sem pa jaz povsem nedolžen.

Ako še za nsprej ne bo miru, se bova z dotičnikom drugje dogovorila.

Janez Avguštin

Reteče p. Skofji Loki.

Osebam v višji starosti
se uporaba francovo-varškega **Natalie vrelca**
Lithion-kiseline
izredno priporočila.
Prednosti: ima najmanj apna! Vsepešno žene na vodo! Ima prav posebno prijeten okus! Dobi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

Prodajalna na Starem trgu št. 26

pripravna posebno za 828 3-1

— prodajo —
prekajenega mesa
— in klobas —

se takoj odda v najem.

Pogoji pozvedó se istotam ali pa na Mestnem trgu št. 7, I. nadstropje.

JOSIP MAKOVEC

založnik avst. državnih zvez c. kr. uradnikov
819 12-1

slikarski in plesarski mojster c. kr. državne železnice, si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je premestil svojo obrt z Brega št. 20 v

Kolodvorske ulice št. 6 v Ljubljani,

ter se priporoča v najzanesljivejšo izvršitev vseh del, ki spadajo v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega slikarstva in slikarstva napisov.

Specijalist za flodranje, posnemanje lesne barve in moderno slikanje sob.

Zaloga vseh vrst firneža, laka in barv.

Peter Matelič

snažitelj stanovanj

Sv. Petra nasip št. 25,

najvljudneje p. n. občinstvu priporoča svoje podjetje, ter jamči za točno in solidno delo. 722 3-3

Hiša

z lepim vrtom, pripravna za vsako obrt, tik državne ceste v Spodnji Šiški se proda pod ugodnimi pogoji.

Natančna pojasnila daje upr. vništvo „Slovenca“. 798 3-2

izvršen okus kave dosežemo s primestarjem
Vydrove žitne kave
POKUSITE SI! Vsestr. črnozrnato. Pošta 6 kg pošilja 4 R. 20 h. svoda.
„DOMAČI PRIJATELJI“
Vydrove žitne kave

Danes in jutri koncert

društvene godbe v restavraciji „Narodnega doma“

Začetek vselej ob polu 9. uri zvečer

Vstopnina 20 vin. 827 1

Cerkvena glasba

OFERTORIJI za največje in večje praznike celega leta.

Zložil za mešan zbor

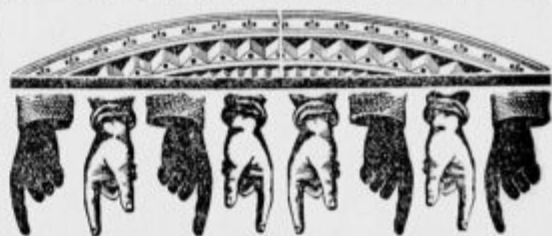
Ign. Hladnik, Op. 48.

I. ZVEZEK: VNEBOHOD, BINKOŠTI in PONDELJEK, Sv. R. TELO, Sv. PETER in PAVEL, Vel. ŠMARN.

Ofertoriji so zloženi v istem slogu kot op. 36. Moteti za sv. R. Telo (Lauda Sion).

Cena 1,05 K.

Dobi se v Kat. Bukvarni, pri Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu, Dolenjsko. 815 2-1

Od 1. maja nadalje se dobiva

sladoled v slaščičarni

J. Zalaznika na Starem trgu,

v filijalkah na

Mestnem trgu 6

in na

Sv. Petra cesti št. 26.

Hiša

v dobrem stanu, pripravna za vsak obrt tik novega centralnega kolodvora na Jesenicah se proda pod ugodnimi pogoji.

Natančneje se izve pri lastniku Janez Vilmanu, h. št. 4, na Jesenicah. 817 1-1

Častiti botri in botrce!

Priporočam vam svojo lepo zalogo birmanskih daril, vsakovrstne zlatnine, srebrnine, namiznega orodja (Besteck) in žepnih ur. Za obilni obisk prosim

z velespoštovanjem
Karol Januš, juvelir in zlatar
821 (1) Ljubljana, Židovske ulice 3.

Sprejem pridnega in poštenega

hlapca

za trgovino.
R. Miklave,
818 2-2 Špitalske ulice šte. 5.

Kuharica,

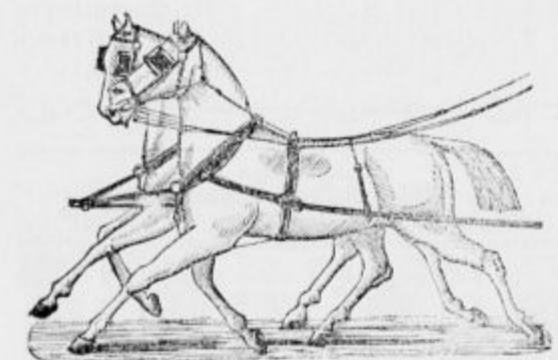
v starosti 35 let, večča vse kuhinjske stroke in druge obitenske dolžnosti, ob enem šivilja, želi si službo dobiti pri kakšni slovenski hiši, na deželi ali v mestu.

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“ pod imenom „kuharica“. 812 3-3

JOSIP STUPICA

sedlarski in jermenarski mojster

naznanja, da se je preselil v svojo delavnico

v Kolodvorske ulice šte. 6.

ter se cenjenim svojim naročnikom vnovič priporoča, zagotavljajoč jih točne in solidne postrežbe 777 3-3

Panorama internacional

Ljubljana, Počučarjev trg.

Fotoplasti. Naravnim slična potovanja.

Svetovnozgodovinski in patriotični prigodki.

V nedeljo, dné 8. maja 1904 zadnji razstavní dan:

Velezanimiva serija

JAPONSKO

Dežela in prebivalci, Jokohama in Tokio.

Razstavljeno od 9.—14. maja 1904:

Vožnja Andree-ja

in tovarišev proti Spitzbergom in zanimivo dviganje zrakoplova.

Najvišja cesarska, kraljevska, knežja in vatikanska odlikovanja ltd.

Odprto, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure zvečer.

822 1-1 Šole in društva imajo znižane cene.

MATTONIJEV GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača,

preskušena pri želodčnih in črevesnih katarjih, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največkrat zdravniki kot bistveno ~~in~~ podpiralno sredstvo pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdravljnjih in kot poznejše zdravilo po 24 38 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami iz vinom. Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Proda se

1 salonska oprava in otomana

807 (4) po nizki ceni.
Več se izve pri Ivan Galétu,
Tržaška cesta št. 2.

Službo organista

sprejme takoj 811 3-1
večleten, izurjen orglavec.

Več pové upravnistvo „Slovenca“.

Dobro izvežbane STOLARSKE POMOČNIKE

816 1-3 vsprejemem takoj v službovanje. Plača po dogovoru.

Fran Švigelj,
tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 6,
blizu znane gostilne pri »Figoveu«.

P. J.

Slavnemu občinstvu si ušojam naznaniti, da sem prevzel doslej pod turdko Peter Šterk (Pri Petru) v hiši svojega strica gospoda Frana Leskovića (prej dr. J. Drča), v Florijanskih ulicah št. 1

prodajalnico specerijskega, kolonijalnega blaga in slanine

in bodem nadalje vodil isto pod turdko

U. Lesković.

Najuljudneje vabim slavno občinstvo, da se pri nakupovanju poslužuje moje prodajalne ter zagotavljam vže naprej, da si bodem najskrbneje prizadeval postreči slav. občinstvu točno z najboljšim blagom in po možno nizkih cenah.

Dostavljam že, da sem priredil svežo zalogo kave, riža in olja najboljše vrste, ter beležim, v nadeji da me bode slavno občinstvo počastilo z mnogobrojnim posetom.

Z odličnim spoštovanjem U. Lesković.

823 1-1

Oblastveno potrjeni **penzionat za deklice**

v zvezi z razširjeno nadaljevalno in gospodinjstvo šolo gospe A. Kryzanowska

S tem je združeno učilišče za ženska ročna dela gospe L. Müllner

Dunaj I., Franziskanerplatz 5. 824 5-1

Poučujejo preizkušene učne moči. Vestna izborna postrežba in nadzorstvo. Francozinja in Angležinja v hiši. Prospekti in priporočila na razpolago.

Reference: Gospa odvetnika dr. Schweitzerja, Ljubljana.

Preselitev gostilne!

Slavnemu občinstvu dovoljujem si uljudno naznanjati, da sem dosedaj obstoječo gostilno „Pod skalco“ iz Mestnega trga šte. 11 premestila v Križevniške ulice šte. 3 (hiša gospe Jamšekove), kjer jo bodem nadaljevala mesto pod prvotnim imenom „Pod skalco“ z majhno izprememo

„Pod skalco“.

Cenjeni moji dosedanji obiskovalci blagovolé naj upoštevati to premestitev ter me počažati še v bodoče z dragim mi obiskom.

Moja prva naloga bode vedno, da postrežem svoje goste s pristnimi domačimi in drugimi vini ter bodem skušala tudi v kuhinjski zadevi zadovoljiti svoje goste vsestransko.

Zahvaljujoč se vsem p. n. gostom za dosedanji poset gostilne, priporočam se jim i v nadalje; istotako blagovole naj se tudi v bližini stanujoči ozirati na novo prevzetje gostilne.

Velespoštovanjem Antonija Hovač.

797 3-1

Rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Švicarske vezanine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

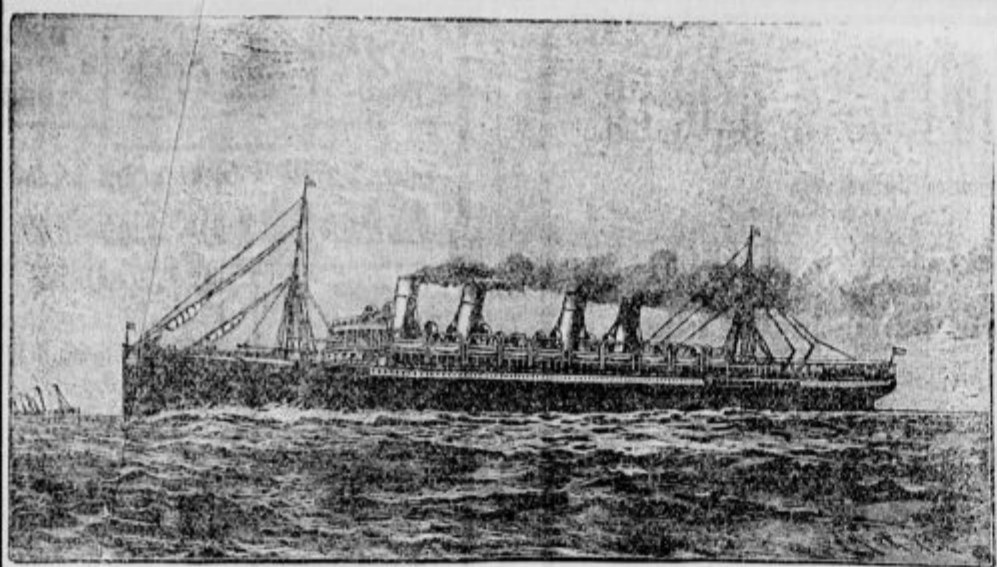
Izborno blago! Velika izbira.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-1

Iz Ljubljane v New York

z brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

55 gld.

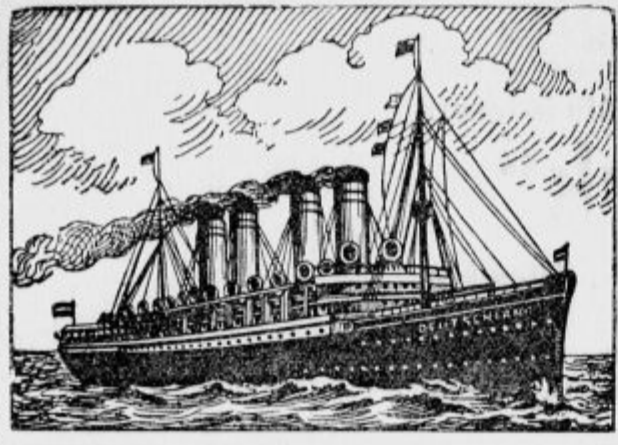
s poštini parniki veliko ceneje. Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene ameriške železnice.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

63 30--16

Sedaj gld.

70

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko.

Preje gld.

105

Ravno ista
vožnja in po-
strežba
kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznanimi najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov.

Fr. Seunič, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-34

Hiša

v večjem trgu na Gorenjskem, v kateri se nahaja trgovina z mešanim blagom, s pripravnimi prostori in stanovanji, se odda za več let **v najem**

zaradi družinskih razmer,
eventuelno se tudi prodaja.

Ponudbe sprejme pod šifro „Trgovina“
upravnništvo „Slovenca“.

802 3-2

V ponedeljek, 9. t. m., se odpre

Šubeljnova apnenica
na Glacah pri St Vidu.

792 2-2

Na prodaj sta 286 12-11

2 križeva pota 2

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—

drugi 150 " " " " 250.—

ta veliki križev pot tudi nekoliko pod ceno pri

Fr. Toman-u

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1

Cena vžigalic:

1 orig. zabož s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

1 orig. zabož s 500 zav. (Flaming) K 52.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Črez 3000 letnih nagelnov

se dobi po nizki ceni v mnogih vrstah in barvah, ponajveč nasádnih (doppelt) in z močnimi koreninami. — Dobi se tudi več vrst močnih, visokih in lepih

vrtnic (gartrož).

Kje? pove upravnništvo „Slovenca“.

„Zlatorog.“

Kaj je „Zlatorog“?

„Zlato-
rog“

je zdravniško preizkušeni rastlinski likér, je jamčeno, brez primesi zdravju škodljivega špirta, je prijetno aromatičen, grenčastega okusa, je najboljšo okrepičilo zjutraj in na večer, je izborno na želodec in mišice vplivajoč, je izvrstno vplivajoč na prebavo in tek, je priporočljiv za hribovalce in izletnike, je sploh priporočljiv na želodcu bolehnim, je vsled svoje pristnosti zdravju neškodljiv, je sploh najboljšo okrepičilo.

Registrovana znamka in ime pod št. 209 od 15. aprila 1903.

Edini izdelovatelj in lastnik: J. RICHAR, destilacija v Zgornji Šiški pri Ljubljani.

Ponatis iz certifikata „Kmetijsko-kemijskega preizkuševališča“ v Ljubljani:

Štev. anal. 2360

Preskušnja likérja „Zlatorog“ od J. Richarja, destilacija v Zg. Šiški, je pokazala, da je preskušeni likér „Zlatorog“ iz sladkega sadja in raznih zelišč napravljena prekapavina (destilat) izvrstne kakovosti. Ljubljana, dne 18. aprila 1904.

Dr. E. Kramer l. r.

Prodaja Leop. Jeran v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

Poskusite in sodite!

721 3-3

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in navadna 642 24-8
strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
ročne in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Avgustu Aita, Ig-Draga.

Sobni slikar

ki je zmožen samostojno izvrševati sobna slikarska dela 794 3-3

sprejme se takoj.

Tozadnje ponudbe naj se blagovolijo uposlati pod nasl. „Sobni slikar“ na upravnništvo „Slovenca“.

Blagovolite se prepričati s poskušnjo?

Zanesljivo najboljši rastlinski likér

je in ostane

Planinski biser

katerega

izdeluje in prodaja

Josip Jebačič

v Ljubljani.

729 3

Samo prepričati se prosim!

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša št. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalnetarjedilne sobe za salone.

Divane vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 23

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

42 68

Cene brez konkurence!

Konkurence nemogoča!

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-21

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
3/4	6	5	4	14	10	8
1/2	8	7	6	14	10	8
1/4	10	8	7	15	13	10
1/8	12	11	10	20	18	16
1/16	15	14	12	24	22	19
1/32	18	16	15	28	24	22
1/64	20	18	16	40	30	26
1/128	—	—	—	54	34	29
Remelni						
3/4	36	32	26			
1/2	52	45	42			
1/4	72	62	56			
1/8	110	100	90			
1/16	—	16	—			
1/32	—	19	—			

Filleri od 3/4 do 1/16, a čevlji K — 54
Trami " 1/4 " 1/12 " " " — 70

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Trano 1
priprava pečastih duhovskih in slavnostnih občinstva v mestu in na deželi izborna svoja zaloge
cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic.
po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.
Tovarniška zaloge
podatkih klobukov
c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci. 391 12-10
Založn. c. kr. državnih uradnikov

102 52-15
MOTORI
Patent Adam
so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mlino in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.
Klepalnik za kose, cena 8 K za komad.
Nutrin, redilna šupa za živino; 1 kg. K 6 se dobi v zalogi za poljedelske stroje
Fran Zeman-a
Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Kdor čipke za cerkve rabi, naj naroči brezplačni cenik tvrdke Božidar Günther v Gottesgab (Češko).
520 10-5

Jernej Bahovec
trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
2 52-20 Filijalka
Resljeva cesta št. 7
priporoča najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.
Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom
v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši
na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po
23 104-37
4 1/2 0/0
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.
Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.
Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 4,948.796*27.
Stanje hran. vlog K 4,703.762*02. Denarni promet K 20,246*712*13. Stanje rez. zaklada K 77.979*34.
Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.
Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

„Cunard Line“
Edino direktno prevažanje potnikov v vseh razredih in tovora
„Trst-New York“
Prvo in edino vkrcavanje potnikov v domačem pristanišču. Prosta izborna hrana in pijača — sedaj najnižje cene. — Vsak, ki namerava potovati, naj se preje obrne za podrobnejši poduk na oblastveno poverjeni glavni zastoparobrodne družbe
„Cunard Line“
Ljubljana, Marijin trg 1.
511 9-8

Ustanovljeno leta 1842.
1563 24
Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvna pleskarja.
Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, stidilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano redno in fino po najnižjih cenah.
Telefon 154.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje
Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.
Lakov, pristnih angleških, za vozove.
Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/4, 1/2, 1/3 in 1 kg.
Jantarjeve glazure za pōde. Edino tipično in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.
Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pōde; najcenejše in najboljša.
Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.
Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-22
Ustanovljeno l. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno l. 1832.
I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Tovarna pečij
603 26-0
Ustanovljena 1888
Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov
Alojzij Večaj
Ljubljana
Trnovo, Opekarška cesta
Veliki stradon 9
priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renaissance, barok, gotsko, secesion itd.**, kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.
Ceniki franko in brezplačno.

Velika zaloga **čevljev**
za gospode, dame, otroke, duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.
Gamaše, galoše.
Zaloga obuval
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.
1335 52-29

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega blaga
se opozarja na tvrdko
HUGO IHL
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 4.
196 52-14
Velika zaloga suknenih ostankov.

Varstvena znamka: Sidro.
LINIMENT. CAPSICI Comp.
iz lekarne Richterjeve v Pragi.
priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobila steklenica po K 1.80, K 1.40 in K 2.— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1343 34-34

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepričakovano močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato naj se ne dodá preveč!**

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.

Steklenica od 50 v više.

Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

909

ANTON PRESKER

479 104 1q

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

== izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Cene stanovanj do 1. junija in od 1. sep-
tembra 25% pod tarifom.

Zdravilišče Krapina- Toplice

Sezona od 1. maja do
konca oktobra. na Hrvaškem

Obiskalo je v l. 1903 4737 oseb. Od postaje Zabok-
Krapina-Toplice Zagorjske železnice eno in od
postaje Rogatec, lokalne železnice Grobelno-Rogatec
dve uri z vozom oddaljeno. Od 1. maja vsakdanja
zveza z omnibusi v Zabok-Krapina-Toplice k vsa-
kemu vlaku in Rogatec k dopoldanskim vlakom.
30 do 35° R (37° — 43° C) tople akrate-kopeli so
izborno zdravilo proti trganju, revmi v okostju in
njenih nasledkih, ischias, nevralgiji, kožnih boleznih
in ranah, kron. brightovi bolezni, ohromelosti, dalje
pri raznih ženskih boleznih. Veliki bazeni, posebno
kopelji v marmornatih in lesenih banjah in tuši.
Izborno urejeni sudarji (potilnice) masaža, elektro-
tetiška šved zdrav. gimnastika. Bogato urejena
stanovanja, dobre in cene restavracije, stalna zdra-
viliška godba. Prostrana senčna sprehajališča, igrišča
i. t. d. Kopališčni zdravnik dr. Mai. — Prospekti v
vseh knjigarnah, pojasnila daje 701 3—3

kopališko ravnateljstvo.

796 100—91

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrovani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Nik. rem. ura gl. 2,50
3.—, 3,50. Za vsako
uro 3 letn. pisn. jam.

150.000 kg dobrega sena

prve in druge košnje domačih travnikov

se prodá.

Več pove Ilija Predović Ljubljana,
Ambrožev trg št. 7. 480 9

Kopališče v hotelu „pri Slonu“

• • • • v Ljubljani. • • • •

Udano podpisana si usoja gospodom zdravnikom, kakor tudi
vsem p. n. obiskovalcem kopališča uljudno naznaniti, da je nastá-
vila novega kopališkega mojstra, ki je glasom izbornih sprí-
čeval odličnih kopališč najboljšo priporočen v izvrševanje masaže,
hydrotherapeutičkih procedur in operacij kurjih očes, ter
se nadja torej s tem kakor tudi z izvedbo časa primernih preno-
vitev in adaptacij pri parnih kopelih v basenih in banjah ter
posebno kopeli v železnati barjevini, ki jih je uvel gosp. deželno-
vladni svetnik profesor dr. Valenta pl. Marchthurn, biti v prijetnem
položaju, da more popolnoma vstrezati vsem zahtevam sedanjosti.

Velespoštovanjem

Josipina Gnesda.

763 3—3

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

☞ **železolitarna,** ☞

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih predmetov:

== napravo in popravo različnih strojev ==

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginih naprav, napravo turbin po najnovejših
konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **šrobne
križe, kotle, peči, vrtno klopí, mize, stebre, frombe za vodo líd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mo-
stove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih
in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike
raznih velikosti.

izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50—15

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče *dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja* na drobno in na *debelo*.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-6

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

☞ **zajamčeno čisto** ☞
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

**Dobiva
se povsod!**

ANTON SCHUSTER

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

priporoča

== **novosti** ==

v konfekciji za dame in
deklice; bluze, deške obleke,
modno blago za dame in
gospode, Voile, Satin, Le-
vantin, preproge, najboljše
platno, perilo za gospode
in kravate.

Solidno blago! = Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštnine prosti.

470 12—10

? **Sčim ste si ohranili** ?
tako lepe zobe ?

Enostavno z uporabo

Dr. Seidlove odlikovane **kosmetičke vode**
za zobe, ki higieniški vpliva
na zobe in se dobiva v vseh boljših trgo-
vinah v steklenicah po 1 K.

497 12—5

Zdravilnica in
vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

Krasna gorska lega, milo pod-
nebje, ni vetrovno. Zdravi se
z vodo na vse načine; solnène in zračne
kopeli; tudi z ogljikovo kislino se
zdravi, z masažo, telovadbo in elek-
triko.

Zmerne cene. — Začet. sezone 15. maja.
Prospecte pošilja vodstvo.

Dr. Rudolf Raabe,
zdravnik voditelj.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9

poles „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steulom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najčistejšega št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVUGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotokih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo po gotokih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpiljočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapuamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmernne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Cene jako nizke.

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Prevezma tudi vsa stavbna steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-35

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lede-nico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema K. Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20; ustmene informacije se dobe ist tam vsak dan od 12. do 2 ure popoldan.

813 14-3

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles najnovejših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 12

One častite gospode, kateri se zanimajo za motor-kolesa, vabim, da naj si sleherni oglada pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Lepo posestvo,

tričetrt ure oddaljeno od Ljubljane, v bližini velike ceste, pripravno za gostilno, v obsegu 18 oralov, arondirano, s krasnim sadnim vrtom,

se prodaja

skupno z živino in opravo, ali pa tudi brez tega. Pogoji so zelo ugodni!

803 3-2

Naslov prodajalca pové upravništvo našega lista.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevezma tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 780 52-48

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

V nobenem slovenskem domu, zlasti v društvenih dvoranah, se ne sme pogrešati

sohi

Prešerna in Vodnika.

Isti sta uzorno izdelani v velikosti 42 cm ter staneta po 7 kron.

Doprsni kipi: Vodnika, Prešerna, Slomška, Jurčiča, Kersnika, Levstika, Tolstojca in Petra Kara-georgjeviča

25 cm veliki, brez podstavka po 3 krome.

Simon Gregorčič v velikosti 22 cm s podstavkom za kron 1-80.

Zabojne računan za lastno ceno.

K naročbi vabi prav ujudno

Jernej Bahovec

trgovina papirja v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 2.

605 4-4

Stanje vlog 31. dec. 1903: čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1903: čez 46 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, fako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1903: 9.000.790 K 39 h. Denarni promet v l. 1903: 46.898.497 K 53 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarija 1904.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgevec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šilbar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanja za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba „MERCUR“ I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavno. 134 327